MARKINA-XEMEINGO TOKIKO AGENDA 21

IRAUNKORTASUNERAKO UDAL PROZESUA

IRAUNKORTASUNERAKO TOKIKO EKINTZA PLANA

2005eko urria

AURKIBIDEA

1 AURKEZPENA.. 7

2. DIAGNOSTIKOTIK EKINTZA PLANERA.. 10

2.1. Diagnostikoaren berrikuspena 11
2.2. Helburuak.. 12
2.3. Diagnostikoaren ondorioak eta helburuen proposamena................................ 13

3. TOKIKO EKINTZA PLANA.. 25

3.1. Ekintza Planaren egitura eta edukiak.. 26
3.1.1. Egitura 26
3.1.2. Ekintzen oinarrizko ezaugarriak... 27
3.1.3. Ekintzen ezaugarri ekonomikoak eta horiek aurrera eramateko ardura .. 32
3.2 LERRO ESTRATEGIKOEN LABURPENA,.. 33
PROGRAMA ETA EKINTZAK.. 33

4. JARRAIPEN PLANA.. 51

4.1. Aurkezpena.. 51
4.2. Iraunkortasunerako adierazle sistema 51
4.2.1. Adierazleen ezaugarri eta helburuak.. 51
4.2.2. Aukeraketa irizpideak 51
4.2.3. Adierazle sistema desberdinak... 52
4.2.4. Proposaturiko adierazle sistema... 53

5. JARRAIPENA ETA PARTE-HARTZEA... 57

6. TOKIKO AGENDA 21EN EKINTZEN KUANTIFIKAZIO EKONOMIKOA............ 59

1 ERANSKINA: EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK 61

2. ERANSKINA: ADIERAZLEAK KALKULATZEKO FITXAK 100

3. ERANSKINA: HERRITARREN PARTE-HARTZE FOROAREN ARAUDI EREDUA 135

MARKINA-XEMEINGO TOKIKO AGENDA 21

UDALTALDE 21 LEA-ARTIBAI

LEA-ARTIBAIKO UDALTALDE 21 ESKUALDEKO BATZORDEA

PARTE HARTUTAKO UDALETXEAK

Rodolfo Bakeriza Fernández. Berriatuako Alkatea

Iñaki Sudupe Oregi. Etxebarriako Alkatea

Mª Angeles Aldecogaray Alastra. Gizaburuagako Alkatesa

Jesus Mª Lekerikabeaskoa Arrillaga. Ispasterko Alkatea

José Mª Cazalis Eiguren. Lekeitioko Alkatea

Javier Alberdi Ibaibarriaga. Markina-Xemeingo Alkatea

Luis Mª Ocamica Gogenola. Mendexako Alkatea

Aitor Maruri Txurruka. Ondarroako Alkatea

LEA-ARTIBAIKO AMANKOMUNAZGOA

Iñigo Ansola Kareaga.Lea-Artibaiko Lehendakaria

Luis Cazalis Eiguren. Ingurugiro Sailaren Arduraduna

Ana Izquierdo. Ingurumen Teknikaria

IHOBE

Josu Sanz

Xabier González

BIZKAIKO FORU ALDUNDIA

Joseba Garcia

EKINTZA PLANA LANTZERAKOAN PARTE HARTU DUTEN LAGUNTZAILEAK

ARDURADUN POLITIKO ETA TEKNIKOAK

Javier Alberdi (Alkatea)

José Mari Jaio (Zinegotzia)

Iñigo Ansola (Zinegotzia)

Txema Iriondo (Arkitektoa)

Mikel Elorza (Aparejadorea)

Iratxe Errementeria (Administrazioa)

Izaskun Ikaran (Ongizate Teknikaria)

Igor Idoeta (Liburutegiko Teknikaria)

Gotzone Aiarzaguena (Udaltzaingoa)

AHOLKULARI TALDEA: ONDOAN S.COOP eta HAIZEA S.L.

Jon Zubiria. Koordinatzailea

Maider Etxaide. Koordinatzailea

Ainhoa Zubillaga. Teknikaria

Arantza Zubizarreta. Teknikaria

Juan Mari Apaolaza. Teknikaria

Laura Moreno. Teknikaria

Leire Egaña. Teknikaria

María Heras. Teknikaria

Junkal Fernández. Teknikaria

1 AURKEZPENA

1992an Rio de Janeiron ospaturiko Lurraren Gailurraren barne onarturiko iraunkortasunerako Ekintza Programa batean du jatorria Tokiko iraunkortasunaren aldeko mugimenduak. Programa hau Agenda 21 bezala dugu ezaguna.

1994an Europar Hiri eta Herri Iraunkorren lehen Batzarra ospatzen da Aalborgen (Danimarka). Bertan, Iraunkortasuneranzko Europar hiri eta herrien Gutuna landu zen , Aalborgeko Gutuna bezala ezagunagoa dena landu zen. Dokumentu honetan ingurumenaren babesean udalbatzen garrantzizko papera azpimarratzen da batez ere.

Garai hartan laurogei udalerrik sinatu zuten Aalborgeko Gutuna, iraunkortasunerako herri mailako prozesu partehartzailea martxan jartzeko konpromisoa hartuz. Globalki pentsatu eta herri mailan jardutean legoke gakoa (“Mundua gogoan, jardun auzoan”). Iraunkortasunaren alde herri mailan lan egiteko konpromiso hau europar herri eta hiri askok hartu du geroztik, gaur egun 2000 baino gehiago izanik Aalborgeko Gutuna sinatu eta Hiri eta Herri Iraunkorren europar kanpainari atxiki zaizkion hiri eta herriak, modu honetan berauen Tokiko Agenda 21 proiektuak martxan jarriz.

2004an, Aalborg+10 ospatu zen, iraunkortasunaren aldeko tokiko ekintza plana 10 urteren buruan berrikusteko aukera emanez, Agenda edo Programatik Ekintzara eta Aalborgeko Gutunetik Aalborgeko Konpromisotara igarotzeko helburu berriak ezartzeko aukera (Europa guztiko tokiko gobernuek elkarrekin burutzeko baterako konpromisoen multzoa), alegia.

Aalborg+10ko Konpromisoek Europa osoan egungo hiri-iraunkortasun ahalegina indartu, Tokiko Agenda 21 suspertu, eta iraunkortasuna (tokikoa eta globala) lortzeko helburu, estrategia eta ekintza berriak definitzea dute helburu.

Tokiko Ekintza Planen gauzapena bultzatzeko koordinazio eta lankidetza foro izateko helburuarekin UDALSAREA 21 Iraunkortasunerako Euskal Udalerrien Sarea osatu zen, euskal udalerrietako Tokiko Agenda 21 proiektuak dinamizatuz alegia.

Markina-Xemein UDALSAREA 21eko kide da 2004ko abenduaz geroztik, Udaltalde 21 Lea-Artibaiko gainerako udalerriak bezala

Gaur egun UDALSAREA hiru Lurralde Historikoetako 37 Udaletxek, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila/IHOBEk, Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako Foru Aldundiek eta Euskadiko Udalen Elkarteak (EUDEL) osatzen dute.

Prozesu hau Markina-Xemeinen 2.002ko Ekainean habiatu zen, Udaltalde 21 Lea-Artibaien baitan Berriatua, Etxebarria, Gizaburuaga, Ispaster, Lekeitio, Mendexa eta Ondarroarekin batera, udalerriaren garapen iraunkorreranzko Ekintza Programa bat ezartzeko gogoetarako konpromisoa hartzean.

Modu honetan Tokiko Agenda 21 ezartzeko prozesua jarri zen habian, herritarren parte-hartze aktiboa bilatuz aipaturiko Agendako tokiko egitasmoetan. Era berean, bizi kalitate hobea eskainiko duen herri bateranzko epe luzeko programen eraketan egin da lan, ondasun naturalak mantendu, energia eta baliabideak aurreztu, eta tokiko ahalmen ekonomikoak garatuz.

Udaltalde 21 Lea-Artibaiko udalerriak prozesua Iraunkortasunerako Diagnostikoa burutuz hasi zuten.

Diagnostiko hau udalerriaren egoera ekonomiko, sozial eta ingurumenekoaren analisi bat egitean datza. Egungo egoera eta arazoak, puntu ahul eta sendoak eta etorkizunera begira diagnostikoa deskribatzeaz gain, helburuak, ekintza planak eta adierazleak proposatzen ditu. Azken hauek, Tokiko Agenda 21 prozesua eta udalerriaren iraunkortasuna neurtzea ahalbidetuko dute.

Diagnostiko hau oinarri hartuz, hemen aurkezten den dokumentuak analisi honi erantzuna ematen dioten helburu eta garatu beharreko ekintza multzoa jasotzen ditu, udalerriaren garapen iraunkorrago batetarantz aurrera egitea dutelarik helburu nagusia.

Helburuak eta hauek lortzeko proposaturiko ekintza multzoa, Markina-Xemeingo Agenda 21 prozesuko oinarrizko elementua den Markina-Xemeingo Iraunkortasuneranzko Tokiko Ekintza Plana deiturikoan jasotzen dira.

Dokumentu honen helburu nagusia Diagnostikoa eta jarduera helburuen arteko lotura ezartzea da, jarduera helburu hauen baitan lehentasunak erabakitzea, Ekintza Planaren edukien deskribapen zehatza egitea eta ezarpen prozesuaren jarraipena egiteko Iraunkortasun Adierazle Sistemaren aurkezpen eta deskribapena egitea.

Honen arabera, ondorengo ataletan banatzen da dokumentua:

DIAGNOSTIKOTIK EKINTZA PLANERA (2. atala)

Diagnostiko lortzeko buruturiko prozesuaren laburpena da. Bertatik ateratako ondorioak eta hauei loturiko esku-hartze helburuak azaltzen ditu. Helburu hauek Ekintza Planaren oinarria izango dira.

INGURUMEN EKINTZA PLANA (3. atala)

Buruturiko prozesua deskribatzeaz gain, Markina-Xemeingo Tokiko Ekintza Planaren edukien deskribapen zehatza burutzen da, Ildo Estrategiko, Programa eta Ekintzen inguruko xehetasunak emanez.

JARRAIPEN PLANA (4. atala)

Markina-Xemeingo Tokiko Agenda 21 prozesuaren jarraipena egiteko diseinaturiko Iraunkortasun Adierazle Sistemaren deskribapena azaltzen du. Sistema honen bidez, Ingurumen Ekintza Planaren garapen maila eta udalerriaren egoera balioztatu ahal izango dira urtez-urte.

2. DIAGNOSTIKOTIK EKINTZA PLANERA

Egoeraren diagnostikoa 2.003an amaitu zen, Lea-Artibaiko udalerrietako egoera orokorra deskribatzeaz gain -eskualdeko ikuspegia- udalerri bakoitzeko diagnostiko zehatza burututz. Laburpen gisa, 2.004ko apirilean burututako diagnostikoaren ondorio nagusien laburpen bat jasoaz dibulgaziozko formatudun argitarapen bat burutu zen.

2.004ko maiatzaz geroztik, diagnostikotik habitatuz, fase berri bati ekin zitzaion, hau berrikusi eta bertatik ateratako ondorio nagusiak identifikatuz.

Ondorio hauetatik abiatuta helburuak identifikatu eta lehenesteari ekin zitzaion. Helburuok bete ahal izateko 4-5 urteko horizontedun ekintzak jasotzen dituen Ekintza Plana diseinatu da.

Prozesu hau arlo ezberdinei dagozkien Mahai Teknikoen osaketarekin hasi zen, prozesuan parte hartzen duten udaletxeko kudeaketa alor ezberdinetako arduradun tekniko eta politikoak bilduz, Tokiko Agenda 21en baitan jasota dauden ondoko gaiak lantzearren:

Ekonomia eta gizarte arloa
Ingurune fisikoa eta sistema naturalak
Planeamendua
Mugikortasuna, garraioa eta irisgarritasuna
Baliabideen kudeaketa eta erabilera: ura eta energia
Hondakinen ekoizpena eta kudeaketa; lurzoru poluituak
Kutsadura atmosferiko eta akustikoa
Jarduera ekonomikoen ingurumen eragina
Ingurumen arriskua
Herritarren sentikortzea eta partehartzea
Udal ingurumen kudeaketa

Tokiko Agenda 21en landutako gaiei ekiteko Lan Mahai bat osatu zen; osaketa ondokoa izan zen:

LAN MAHAIA
Alkatea
Zinegotziak
Udal idazkaria
Udal aparejadorea
Udaltzaina
Turismo Bulegoko teknikaria
Lea-Artibaiko Amankomunazgoko Ingurumen teknikaria

Mahai teknikoaren lana amaitutakoan, herritarrek diagnostikotik ateratako ondorio eta proposaturiko helburuen inguruan euren ekarpenak egiteko aukera izan zuten, horretarako 2.005eko otsailean Herritarren Partehartze Foroa burutu zelarik.

Jarraian, burututako lan eta aterako ondorioen inguruko xehetasunak jasotzen dira.

2.1. Diagnostikoaren berrikuspena

Buruturiko diagnostikotik abiatuta Mahai Tekniko eta Foroaren lana ateratako ondorioak balidatu eta tokiko iraunkortasunaren ikuspuntutik esanguratsuenak identifikatzean datza, esku-hartze helburuak proposatzeko oinarri izan daitezen.

2.2. Helburuak

Ingurumenari buruzko Ekintza Planaren helburuak definitzeko Iraunkortasuna Lortzeko Bidean Europako Hirien Gutunean (Aalborg-eko Gutuna) agertzen diren printzipio gidariak hartzen dira oinarritzat; printzipio hauek Aalborg+10ean berrikusi ziren Iraunkortasunerako bidean ondoko konpromisoak definituz:

1. *Gobernatzeko moduak:* demokrazia partehartzailearen bidez erabakiak hartzeko prozedurak bultzatu.
2. *Iraunkortasunaren aldeko udal kudeaketa:* diseinutik hasi eta ezartze eta ebaluazio fasera arte udal kudeaketa programa eraginkorrak prestatu.
3. *Natur ondasun komunak:* guztiok natur ondasun komunak erabiltzeko aukera izan dezagun hauek babestu, mantendu eta bermatu.
4. *Kontsumo eta bizimodu arduratsuak:* baliabideak tentuz eta modu eraginkorrean erabiltzea erraztu eta kontsumo eta ekoizpen iraunkorra bultzatu
5. *Hirigintza diseinatu eta planifikatzea:* hirigintza diseinatzen eta planifikatzen eginkizun estrategikoa izan eta ingurumen, gizarte, ekonomia, osasun eta kultur gaiak guztion onerako bideratu.
6. *Mugikortasuna hobetu eta zirkulazioa murriztea:* garraioa, osasuna eta ingurumena bata bestearen mende daudela onartu eta mugikortasun iraunkorreko ereduak irmotasunez sustatzeko konpromisoa hartu.
7. *Osasunaren aldeko tokiko ekintza:* herritarren osasuna eta ongizatea zaindu eta areagotu.
8. *Tokiko ekonomia bizia eta iraunkorra:* tokiko ekonomia bizia izan dadin eta enplegua sor dezan lortu ingurumenari kalterik egin gabe.
9. *Berdintasuna eta justizia soziala:* komunitate integratzaile eta solidarioak bermatu.
10. *Tokian tokikotik mundu globalera:* bakea, justizia, berdintasuna, garapen iraunkorra eta klima babesteko erantzukizun globala gure gain hartu.

Iraunkortasuneko printzipio orokor hauek Ingurumen Diagnostikoan jasotako gaiekin kontutan izateak udalerrirako helburu espezifikoak definitzea garamatza; helburuok, hierarkizatu ondoren, Ekintza Plana osatzeko beharrezko ekintzak egituratzeko oinarri izango dira.

2.3. Diagnostikoaren ondorioak eta helburuen proposamena

Ondorengo orrialdeetan, taula moduan, Diagnostikotik ateratako ondorioak eta proposaturiko helburuak aurkezten dira gaiez-gai.

SOZIOEKONOMIA	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
DEMOGRAFIA • Eskualdeko joera jarraituz, 1990 eta 2000 urteen artean Markinako biztanle kopuruak behera egin du. • Landa Eremuetan eman da biztanleriaren beherakadarik handiena. • Biztanleriaren zahartzea nabarmena da. • Biztanle dentsitatea baxua da: 75 biztanle/km^2.	• Jaiotzak sustatu.
ETXEBIZITZA • 1998ko AASSetako aurreikuspenak: 700 etxebizitza egoitza lurzoruan, erdiak, gutxi gorabehera, sare urbanoak dituen hutsuneak betetzeko balioko luketelarik. Etxebizitza batzuk dentsitate txikikoak izatea aurreikusten da. • Gazte jendea lana egiten duen herrietara joan izan da bizitzera (Durango...), baino gaur egun joera hau eten egin da: autoa hartzen dute lanera joateko eta herrian bertan gelditzen dira bizitzen. • Markina-Xemeinen 370 baserri inguru daude, eta horiek zaharberritu eta mantentzeko diru-laguntzak ematen dira. • Tutoretzapeko pisuak aurreikusita daude.	• Bertan geratu nahi duten gazteen etxebizitza beharrak ezagutu eta irtenbideak eman. • Tutoretzapeko etxebizitzak sustatu. • Baserri handiak aprobetxatu etxebizitza funtzioarekin.

SOZIOEKONOMIA	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
HEZKUNTZA • Eskaintza zabala da: Haur eta Lehen Hezkuntza, Bigarren Hezkuntza, Lanbide Heziketa, eta Unibertsitate ikasketak. • Lanbide-heziketari dagokionez, Markina-Xemeinen kokatutako Lea Artibai Ikastetxeak duen garrantzia nabarmentzekoa da. Etengabeko eta lanerako prestakuntza-ekintzak eskaintzen ditu, baita lan-poltsa eta lantokietako prestakuntza ere.	• Lea Artibaiko C.I.P.-arentzako kokaleku berri bat bilatu • Bizitza guztian zeharreko hezkuntza (ez formala) bultzatu: sentikortze kanpainak....
OSASUNA • Zerbitzuak: - Markina-Xemeingo zentroa. Larrialdi zerbitzurik (gauez) ez da eskaintzen. - Anbulantzia zerbitzua (ez medikuduna). - 2 farmazia. • Kontsulta espezializatuetarako, Gernika edo Durangoko anbulatorioetaraino jo behar izaten dute herritarrek.	• Osasun zerbitzua hobetu.
KULTURA, KIROLA ETA AISIA • Eskualdeko berezko kultur balioak zein balio tradizionalak neurri handi batean gorde egin dira. • ESPERANTZA Kultur Proiektua martxan da. • Kirol arloan pilotak tradizio handia du Markina-Xemeinen. • Elkarte ehundura zabala da. • Arazo nagusi bezala koordinazio falta aipatzen da, jarduera ezberdinen arteko lotura eta arduradun baten eza.	• ESPERANTZA Kultur Proiektua aurrera eraman. • Kultur arloan koordinazioa bilatu. • Ekipamenduak egokitu/ugaritu.

SOZIOEKONOMIA	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
EUSKARA • 2001ean eskualdeko biztanleen %86 eta Markinakoen %89 euskalduna zen. • Udalerria ez da UEMAko kide. • Biztanleriaren gehiengoak bere eguneroko jardunean euskara erabiltzen du. • Euskararen erabilera normalizatzeko Markina-Xemeingo Udalak Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia garatu du.	• Euskara maila mantendu. • Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia aurrera eraman.
AZPIEGITURAK • Oiz mendiko parke eolikoa dela eta telebista seinalea jasotzeko arazoak sortu dira; Udala arazoa konpontzeko gestioak egiten ari da. • Berdeguneak zaindu egin beharko lirateke.	• Oiz Mendiko Parke Eolikoak telebista seinalean eragindako kalteei irtenbidea eman. • Hiri ekipamenduak hobetu (berdeguneak, industria poligonoen inguruak...).
GIZARTE ZERBITZUAK • Zerbitzuak: Oinarrizko Gizarte Unitatea, Caritas, 3. adinekoentzako egoitza (San Roke), jubilatuen etxea, Emakumearen Aholkularitza Juridikorako Zerbitzua. • Eguneko Zentro bat eraikitzen ari dira. • Lea Artibaiko udalerrietako gizarte-arazo nagusiak, biztanleriaren zahartzeari -ondorioz, laguntza-beharrizanak areagotu egiten dira-, buru-gaixotasunei eta inmigrazioari lotuta daude. • Orokorrean eskualde mailako gizarte zerbitzuen beharren azterketa bat egin eta plangintza bat diseinatzea falta da.	• Eskualde mailako beharrak aztertu eta zerbitzuak antolatu. • Gizarte zerbitzuen eskaintzaren berri eman.

SOZIOEKONOMIA	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
ETORKINAK • Beti egon izan dira etorkinak Markinan, baina 2004ean asko igo da kopurua (dena den herriz-herri ibiltzen dira). • Integrazio arazorik ez da izaten. Bertokoek dituzten arazo berak (etxebizitza...) eta paperak lortzea dira pairatzen dituzten arazo nagusiak. • Etorkinentzako Arreta Zerbitzua eskaintzen du Mankomunitateak.	• Etorkinen integrazioa eta elkarbizitza sustatu.
JARDUERA EKONOMIKOAK **<u>Lehen sektorea</u>** • Sektore hau beherakada handia jasaten ari da eskualdean.	• Lehen sektorea sustatu, nekazaritza/abeltzaintza ekologikoaren potentzialtasuna aprobetxatuz. .
<u>Industria</u> • Industria da, gaur egun, eskualdeko ekonomiaren bultzatzaile nagusia. • Sektore gutxi batzuk dute indar nagusia eta konpetentzia gero eta handiagoa da, aniztasun falta nabaria da. • ESPERANTZA eraikinean enpresa mintegia sortzea aurreikusita dago.	• Industria lurzoru berria izendatu. • Zentro Teknologikoa eta Enpresa Mintegia sortu ESPERANTZA eraikinean.
<u>Hirugarren sektorea</u> • Herrian denda asko dagoen arren zentro komertzial handiek arrakasta gehiago dute. • Lea Artibain turismoa batik bat kostaldearekin lotzen den arren -batez ere Lekeition-, apurka-apurka garrantzi handiagoa hartzen ari da barnealdeko herrietan, landa-turismoagatik.	• Turismo kulturala sustatu, Markinako pilotarien historia zabalduz. • Bertako komertzio txikia indartzearren dendarien arteko kohesioa sustatu. • Azokak sustatzen jarraitu.

SOZIOEKONOMIA	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
LANA • Eskualde mailan langabezia tasa %4,2koa da (2002) beheranzko joera ageri duelarik 1998 urteaz geroztik. • Lanaren kalitatea hobetu beharreko arlo nabarmena da: aldi baterako lan kontratuak gorakada handia jasaten ari dira.	• Pertsona ororen lan munduratzea erraztu eta aukera berdintasuna sustatu. • Eskualde mailan enpleguaren sustapenean dirauten eragileen arteko koordinazioa hobetu.
EGITASMOAK • Eskualdeko Plan Estrategikoa (2005erako ekintza plana).	• Lanaren sustapenerako egitasmo guztien arteko koordinazioa lortu (eta Agenda 21en baitan integratu).

PARTAIDETZA ETA KOMUNIKAZIOA	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
PARTAIDETZA • Elkarte kopurua esanguratsua da.	• Herritarrek udalerriko ekimenetan duten partehartzea areagotu.

KOMUNIKAZIOA
 	
• Egun erabiltzen diren bideak:
    o Bandoak
    o Hitza
• Beharrezkotzat jotzen da Udala eta biztanleriaren arteko komunikazioa eta informazio elkartrukerako bideak hobetu eta hedatzea.
	• Udala eta herritarren arteko komunikazioa hobetu.

INGURUNE NATURALA	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
ELEMENTU ESANGURATSUAK • Udalerriko baso azalera: %87 koniferoak (intsinis pinua batez ere) eta %13 hostozabalak (artea eta baso atlantikoa batez ere). • Mendi publikoak 220 hektarea hartzen ditu. Artezko irlatxo bat dago bertan pinu tartean. • Oiz mendia EAEko Naturgune Garrantzitsuen Katalogo Irekiaren baitan dago. • Artibai ibaia Natura 2000 sarearen baitan dago eta LIC izendatua izan da. • Udalak Murga basoa -lorategi pribatua- ireki nahi luke herri probetxurako.	• Interes berezia duten elementuak babestu eta ezagutzera eman. • Ibai eta erreken gutxiengo emari ekologikoari eutsi. • Bertoko landaredia sustatu lurzoru publikoan. • Murga Basoa herri probetxurako ireki.
INGURUMEN ARRISKUA • 1997-1998 urteko Markina-Xemeingo Udal Larrialdi Plana berritu egin da. • Azken hamarkadan 18 baso sute izan dira.	• Udalerriko Larrialdi Plana aurrera eraman.

<table>
<tr><th colspan="2">MUGIKORTASUNA, GARRAIOA ETA IRISGARRITASUNA</th></tr>
<tr><th>DIAGNOSIA</th><th>HELBURUAK</th></tr>
<tr><td>ERREPIDE SAREA
• Orokorrean Lea Artibaiko errepide sarea eskastzat jo daiteke (bide tarte estuak, malda handiak...).
• Errepide sare nagusia:
o Durango-Markina-Ondarroa: BI-633.
o Gernika-Munitibar-Markina: BI-2224.
o BI-3448: Markina-Aulesti.
• Markinako sarreran biribilgune bat egitea aurreikusten da.</td><td>• Markinako sarreran biribilgunea eraiki.</td></tr>
<tr><td>GARRAIO PUBLIKOA
• Zerbitzuak: BIZKAIBUS Bilborantz eta PESA Donostiarantz.
• Azken urteotan garraio publikoa asko hobetu da. Autobusen maiztasuna asko handitu da.
• Eskualdeko herrien arteko garraioa berrantolatu nahian dihardu Mankomunitateak.</td><td>• Garraio publikoa hobetu eta bere erabilera sustatu.</td></tr>
<tr><td>GARRAIO PRIBATUA
• Ibilgailu kopuruak goranzko joera ageri du (2001ean bi biztanletik batek autoa zuen).
• Autoaren erabilera altua da.
• Badago nahikoa aparkaleku.</td><td>• Herrigunean abiaduraren kontrol zorrotza burutu</td></tr>
</table>

MUGIKORTASUNA, GARRAIOA ETA IRISGARRITASUNA	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
OINEZKO ETA BIZIKLETA BIDEZKO MUGIKORTASUNA • Markina-Xemeingo Udalak bidegorri berriak eraiki eta peatonalizazio proiektuarekin jarraitzeko asmoa du. • Mankomunitateak bizikletaren erabilpena bultzatu/errekuperatu nahi du. • Trafiko Azterketa bat burutu da.	• Oinezko eta bizikleta bidezko mugikortasuna sustatu. • Trafiko Azterketan planteatzen diren ekintzak gauzatu.
IRISGARRITASUNA • Markina-Xemeingo Irisgarritasun Plana burutu da.	• Udalerriko Irisgarritasun Plana bete.

INGURUMEN BEKTOREAK	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
URA **<u>Hornidura eta kontsumoa</u>** • Udalerria 4-5 mendi iturburutatik hornitzen da. • Auzoetan hartune propioak dituzte. • Larruskain auzoan hornidura arazoak izaten dira. • 2000 urtean ur kontsumo totalaren %75 etxebizitzetakoa izan zen, %22 industria sektorekoa, eta %3 udal zerbitzuetakoa. • Ur termalak daude herrian.	• Ur hornidura ziurtatu eta hobetu. • Ur kontsumo eraginkorra sustatu. • Udalerriko ur termalei erabilera eman.

<table>
<tr><th colspan="2">INGURUMEN BEKTOREAK</th></tr>
<tr><th>DIAGNOSIA</th><th>HELBURUAK</th></tr>
<tr><td><u>Arazketa</u>

• Udalerriko Ur Zikinen Araztegia (Iruzubieta) 2000 urtean hasi zen lanean. Hala ere, udalerriko etxebizitza guztiak ez daude bertara lotuta.
• Sarera lotuta ez dauden etxebizitza eta baserrietako hondakin-ur gehienak ez dira saneatzen -hobi septiko gutxi batzuk existitzen dira-.</td><td>• Ur zikinen saneamendu sarea hobetu eta hedatu.</td></tr>
<tr><td>HONDAKINAK

• Hiri Hondakinen Solidoen produkzio indizeak gorantz egin du azken urteetan.
• 2001ean birziklapen tasa %15ekoa izan zen. Azken urteotan gaika bildutako hondakin kopuruak gora egin du.
• Kudeatutako hondakin arriskutsuen kopuruak gora egin du azken urteetan.
• Olio eta ehunen gaikako bilketa zerbitzurik ez dago.
• Etxeetako hondakin arriskutsuak jasotzeko bi Garbigune daude eskualde mailan.</td><td>• Hiri hondakinen ekoizpena txikitu.
• Hondakin organikoen kudeaketa Amankomunazgoaren esku utzi.
• Hiri hondakinen bilketa zerbitzua hobetu.
• Hiri hondakinen kudeaketako azpiegituren kalitatea hobetu.
• Nekazaritza/abeltzaintzako hondakinak behar bezala kudeatu.</td></tr>
<tr><td>ENERGIA

<u>Hornidura eta kontsumoa</u>

• Energia elektrikoaren kontsumoak %13 egin du gora 1.998 eta 2.000 urteen artean.
• 2.000. urteko kontsumoa:
    o Egoitza: %32,41
    o Industria: %47,31
• Industria poligonoa handitu egin denez beste argindar linea bat ezarriko da.
• Gas naturalaren banaketa sarea dagoeneko sartuta dago.</td><td>• Energia kontsumoa murriztu.
• Eraginkortasun energetikoa sustatu.</td></tr>
</table>

INGURUMEN BEKTOREAK	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
<u>Energia berriztagarriak</u> • Orokorrean energia berriztagarrien garapen maila baxua da Lea Artibain. • Markinan 2 minizentral hidroelektriko (Arizmendi eta Plazakola) daude.	• Energia berriztagarriak sustatu.
ATMOSFERA ETA AKUSTIKA • Airearen kalitatea neurtzeko estaziorik ez dago eskualdean. • Ez dago zarataren inguruko Ordenantzarik. • Zarata arazorik nabarmenenak: Motorrak eta ostalaritza.	• Aire kalitatea kontrolatu. • Biztanleria aire kutsadura eragiten duten jardueren inguruan informatu eta sentikortu (autoaren erabilera, energia-kontsumoa, etab.).

INGURUMEN ERAGINA DUTEN JARDUERAK	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
INGURUMEN ERAGINA DUTEN JARDUERAK • Markina-Xemeinen jarduera lizentziarik gabe funtzionatu izan duten hiru harrobi daude. • ISO 14001 ziurtagiridun 4 industria-establezimendu zeuden 2001ean eskualdean (bat bera ere ez Markinan). • Herrian potentzialki poluitutako lurzorurik ez dago.	• Jardueren ingurumen eraginaren kontrola eta jarraipena burutu (Udalak). • Jadanik ustiatzen ez diren harrobiak berreskuratu.

UDAL INGURUMEN KUDEAKETA	
DIAGNOSIA	**HELBURUAK**
UDAL INGURUMEN KUDEAKETA • Markinako Udal Kiroldegian Ekoscana egin da. • Argiztapen publikoan kontsumoa jaisteko sistemak ezarri dira.	• Iraunkortasun irizpideak barneratzen dituen udal kudeaketa sustatu.

3. TOKIKO EKINTZA PLANA

Markina-Xemeingo Iraunkortasunerako Tokiko Ekintza Plana aurreko fasean ezarritako helburuetatik abiatuta garatzen da. Helburu bakoitzari dagokion lehentasuna eman ondoren, Planaren helburu estrategikoak zehaztu dira, Ildo Estrategiko bezala hain zuzen ere; horiek izan dira Ekintza Planaren ardatz egituratzaileak.

Lan fase honen helburua Tokiko Ekintza Planaren diseinua da, bertoko ekintzak definitu eta ezaugarrituz, hau da, ekintza bakoitzaren exekuzio programa zehaztuz.

Tokiko Ekintza Plana burutzeko, ondoko Lan Mahaiak jardun du lanean:

HIRIGINTZA ETA INGURUMENA
Hirigintzako zinegotziak
Udal arkitektoa
Udal aparejadorea
Lea-Artibaiko Amankomunazgoko ingurumen teknikaria

Mahaien funtzioa ezarritako helburuak oinarritzat hartuz, 5 urteko gehieneko epe batean aurrera eramateko asmoa dagoen Ekintzak zehaztea izan da, Planaren helburuak 2010 urteari begira zehaztuz eta lehentasunak ezarriz. Ekintzen inguruan landutako informazioa, (deskribapen fitxak, epeak, aurrekontuak, finantziazioa, arduradunak...) MUGI sisteman sartuko da epe laburrean. Sistema hau, Tokiko Ekintza Planaren kudeaketa errazteko IHOBEk Udalsareako kide diren udalerrien eskura jarritako udal kudeaketarako informatika tresna da. Aipatzekoa da tresna honek iraunkortasunerako adierazle multzo bat barneratzen duela, zeina Markina-Xemeingo adierazle sisteman aldi baterako sartu ahal izateko aztertu egin beharko den.

Mahaien metodologia ondokoa izan zen: aipaturiko bilera bakoitzean, partaideek, Mahai bakoitzari zegokion gai multzoan, proposaturiko helburuak lortzera zuzendutako ekintzak zehaztu zituzten eta zenbait kasutan baita ezaugarritu ere, programa eta ekintza zehatzak definituz.

Mahai Teknikoen lana amaitutakoan, 2.005eko ekainean, Herritarren Partehartze Foroa burutu zen, non herritarren ekarpenak jaso ziren, Ekintza berrien proposamena edo lehentasunak ezartzeari dagokionean.

3.1. Ekintza Planaren egitura eta edukiak

3.1.1. Egitura

Iraunkortasunerako Tokiko Ekintza Planaren egitura **Ildo Estrategiko**en definizioan oinarritzen da, hauek baitira Planari erantzuna eman nahi dioten helburu estrategikoak.

Ildo estrategiko bakoitzak helburu espezifiko batzuk ditu, **Jarduketa Programa** moduan adierazita hain zuzen ere. Aipatu programak **Ekintza** multzo batean gauzatzen dira, eta ekintza horiek definitzerakoan xede dituzten helburu orokorrak eta bereziak (lerroak eta programak), deskribapena, parte hartzen duten entitateak, koste ekonomikoa eta pertsonala, finantziazio iturriak, eta esleitutako lehentasun maila hartzen dira kontuan.

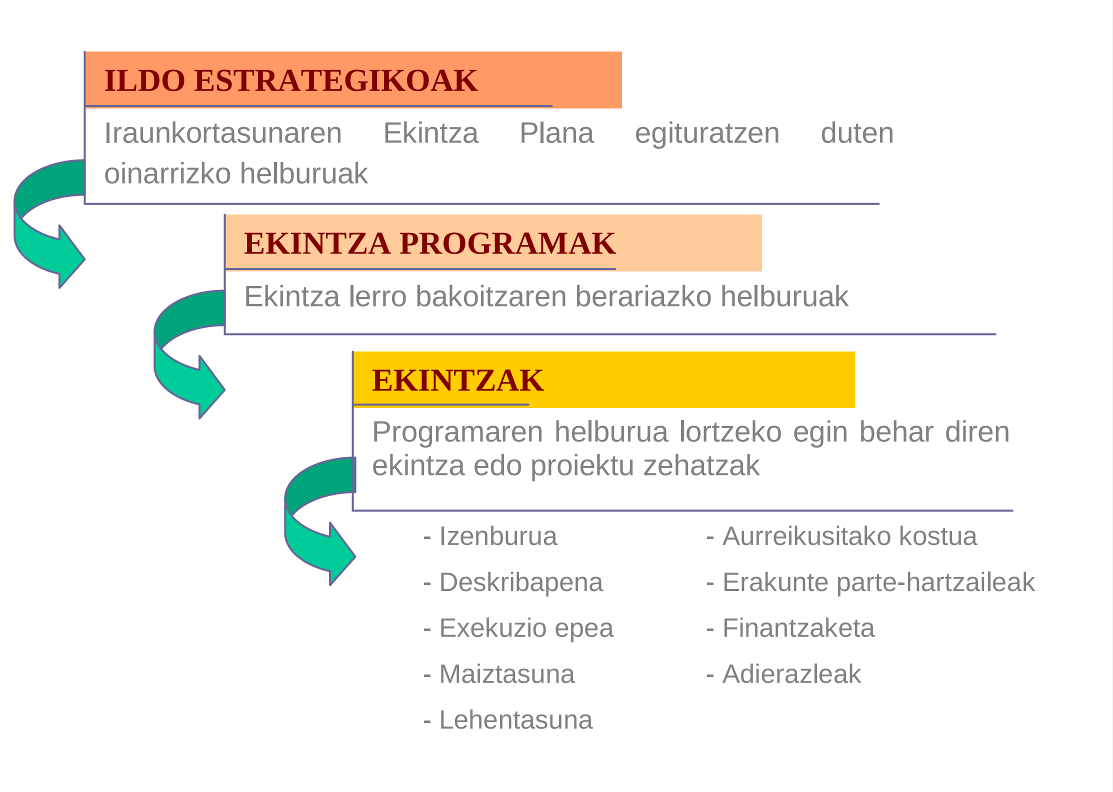

3.1. irudia: Ekintza Planaren egitura

3.1.2. Ekintzen oinarrizko ezaugarriak

Ekintzak dira Ekintza Plana egituratu eta definitzen duten oinarrizko unitateak, eta horietako bakoitzak ezaugarri batzuk ditu ondorengo orrietan azaltzen den legez.

Ekintza Planerako erabili den Ekintzaren kontzeptua zentzu zabalean ulertu behar da, mota oso desberdineko ekintzak barneratzen baitira; ekintzok ondoren adierazten den moduan sailka daitezke:

- **Kudeaketa**

Iraunkortasunaren bidean aurrera egitea ahalbidetzen duten udal kudeaketako hainbat ekintza.

Adibideak:

- *Motorrek eragindako zarata kontrolatu eta zaindu.*

- **Hezkuntza eta Partehartzea**

Iraunkortasunerako hezkuntzarekin eta herritarren nahiz toki komunitateko aktoreen parte hartzearekin zerikusia duten ekintzak.

Adibideak:

- *Hondakinen ekoizpena eta kudeaketa egokiaren inguruan herritarrak sentikortzeko kanpainak burutu.*

- **Araudia**

Arau berriak sartu edo daudenak aldatzea ingurumenaren gaineko eragina mugatzeko, ingurumenaren kudeaketa hobetzeko edo iraunkortasunaren bidean dauden prozesu eta jarrerak bultzatzeko, ingurumen kostuak edo onurak barnera daitezen.

Adibideak:

- *Foru Aldundiarekin elkarlanean “Ehizarako babes guneak” izendatu.*

- **Zerga arloa**

Iraunkortasunaren aldekoak diren prozesu eta jarrerak hobesteko eta ingurumen kostu eta onurak barneratzeko zerga arloan aldaketak egitea.

<u>*Adibideak:*</u>

- *Hirigune historikoan komertzioak berritu eta berriak sortzea sustatu exentzio fiskalaren bidez.*

- **Ekipamendu eta azpiegiturak**

Ekipamenduen erosketa edo azpiegituren exekuzioarekin loturiko ekintzak.

<u>*Adibideak:*</u>

- *Udalerriko zenbait edukiontzi lurperatu.*
- *Bidegorri Sarea hedatu.*

- **Iraunkortasun irizpideak barneratzea**

Ingurumen irizpideekin bat datozen ekintzak aurrera eramatea udal kudeaketarekin edo tokiko administrazioaren funtzionamenduarekin zerikusia duten gaietan.

<u>*Adibideak:*</u>

- *Udaletxeko erosketa eta kontratazioetan iraunkortasun irizpideak barneratu.*
- *Udal erakundeetan ingurumen kudeaketako irizpideak barneratu: Udal instalazio batean Ekoscana burutu*

- **Azterketak**

Iraunkortasunaren bidean garrantzitsuak diren arlo, prozesu edo arazoak hobeto ezagutu eta balioesteko beharrezko azterketak egitea, edo Ekintza Planak guztiz zehaztu ezin ditzakeen ekintzak definitzea.

<u>*Adibideak:*</u>

- *Herritarrek zein kirol burutu nahi duten aztertu, eskaerok aseko dituzten jarduketak antolatuz.*
- *Udalerriko interes naturaleko eremuan identifikatu eta zerrendatu.*

EKINTZEN EZAUGARRIAK ADIERAZTEKO ERABILTZEN DIREN KONTZEPTUEN DESKRIBAPENA

KONTZEPTUA	DESKRIBAPENA
Kodea	Ildoari, programari eta ekintzari dagozkion hiru digituz osaturiko zenbaki kodea.
Ekintza	Ekintzaren zenbaki eta izenburua.
Lerroa	Ekintzari dagokion lerro estrategikoaren zenbaki eta izenburua. Ekintzaren helburu orokorra jasotzen du.
Programa	Ekintzari dagokion jarduketa programaren zenbaki eta izenburua. Ekintzaren helburu espezifikoa jasotzen du.
Deskribapena	Ekintzaren oinarrizko definizio eta karakterizazioa.
Exekuzio/ezarpen epea	Ekintza burutu (ekintza puntuala bada) edo ezartzeko (denboran modu jarraian edo periodikoan luzatuko den ekintza baten kasuan) gehienezko epea.
Motza (0-1 urte)	Exekuzio/ezarpen epea motza dela adierazten du (0-1 urte artean).
Ertaina (1-3 urte)	Exekuzio/ezarpen epea ertaina dela adierazten du (1-3 urte artean).
Luzea (3-5 urte)	Exekuzio/ezarpen epea luzea dela adierazten du (3-5 urte artean).
Maiztasuna	Ekintza burutzeko proposatzen den maiztasuna. Ekintza etengabe egin behar denean "**jarraitua**" hitzarekin adieraziko da.
Lehentasuna	Hainbat arrazoirengatik proposatutako ekintza lehentasunezkoa ote den adierazten du, funtsezko alderdi batean eragiten duelako, lehenbailehen ezartzea komeni delako edo ekintza hori burutzeak hainbat ondorio onuragarri izango dituelako.

Oharra: Ekintzen ezaugarriei dagozkien datuak osatzeko IHOBEk helburu horrekin sortutako "MUGI" euskarri informatikoa erabiliko da.

KONTZEPTUA	DESKRIBAPENA
Aurreikusitako kostua (€)	Ekintza burutu edo ezartzeko aurreikusitako kostua. Pertsonalaren kostuak sartu ala ez erabakiko da, edo beharrezkoa izanez gero, hori erabakitzeko berariazko azterketa bat egingo da.
Erakundeak	Ekintzaren exekuzio eta ezarpenean parte hartuko duten erakundeak.
Finantziazioa	Ekintzaren finantzaketa ekonomikoan parte hartu behar duten edo parte har dezaketen erakundeak.
Adierazleak	Zuzenean edo zeharka ekintzarekin zerikusia duen/duten Iraunkortasunaren Adierazle Sistemako adierazlea edo adierazleak.
Exekuzioaren kontrola	Ekintzaren garatze edo ezartze maila adierazten du: Hasi gabe, hasita, aurreratua, amaitzen, amaitua.
HASI GABE	Ekintzarekin lotutako jarduerarik ez da hasi.
HASITA	Ekintzaren hasierako faseak burutu dira (proiektu fasea, parte hartu behar dutenekin elkarrizketak hastea...).
AURRERATUA	Ekintzarekin lotutako jarduerak burutzen ari dira eta dagoeneko hasierako faseak gainditu dira.
AMAITZEN	Kategoria hau bi kasu hauetan erabiliko da: inbertsioak ekintzaren exekuzio kontrolaren urtean amaitzen direnean, edo exekuzio kontrola baino lehen ezartzen hasi den exekuzio periodiko edo jarraituko ekintza bat denean.
AMAITUA	Kategoria hau erabiliko da inbertsioak exekuzio kontrolari dagokiona baino urte bete lehenago amaitu direnean edo ekintza horren bidez konpondu beharreko arazoa desagertu egin denean.

3.1.3. Ekintzen ezaugarri ekonomikoak eta horiek aurrera eramateko ardura

Proposatutako ekintzak eta dagozkien gaiak hain desberdinak izanik, kostuen esleipen motak ere desberdinak dira; eta horri dagokionez, honako kasu berezi hauek hartuko dira kontutan:

- **Udaleko giza baliabideen kostuak bakarrik dituzten ekintzak**

Udalak dauzkan giza baliabideen beharra horren txikia eta puntuala izateagatik denbora kostu handirik ez dutenak, eta beraz, egungo kontratazio ordutegiaren erregimenean aldaketarik eragiten ez dutenak; beste aukera bat izango litzateke beste ekintza baterako kontratatu diren giza baliabideetara jotzea, eta kasu horretan, kontabilitatea bikoitza izango litzateke.

Adibidea: Hornidura uren kalitatearen analitika eta kontrola burutzen jarraitu.

- **Kosturik gabeko ekintzak**

Beren ezaugarriengatik inolako kostu ekonomiko zuzenik ez duten ekintzak, edo oso kostu txikia dutenak.

Adibidea: Iraunkortasun irizpideak barneratu udal kontratazio eta erosketetan.

- **Zehaztu gabekoa**

Euren dimentsioa dela eta proiektu tekniko edo berariazko azterketa ekonomiko bat behar duten ekintzak.

Adibidea: Bidegorri Sarea garatu.

Ekintza bakoitzari lotuta ekintza horren finantzaketan parte har dezakeen erakunde multzo bat agertzen da. Erakundeen inplikazio finantzarioa lortzea da hain zuzen ere Udalak Iraunkortasunaren Ekintza Plana kudeatzeko lortu behar duen oinarrizko alderdietako bat.

3.2 LERRO ESTRATEGIKOEN LABURPENA, PROGRAMA ETA EKINTZAK

MARKINA-XEMEINGO TOKIKO AGENDA 21

LERRO ESTRATEGIKOAK. MARKINA-XEMEINGO INGURUMEN EKINTZA PLANA

LE1. Udalerriko ekonomiaren sustapena bultzatu eta herritarren ongizatea bermatu.

LE2. Etxebizitza eta oinarrizko zerbitzuak bermatu.

LE3. Hiri ingurunea eta ingurumen zerbitzuak hobetu.

LE4. Herritarren mugikortasun beharrak iraunkortasun irizpideekin ase.

LE5. Herritarrekiko komunikazioa eta herritarren sentikortze eta parte-hartzea hobetu.

LE6. Bioaniztasuna eta paisaia babestu eta udalerriko gune eta elementu esanguratsuak ezagutarazi.

LE7. Iraunkortasun irizpideak txertatu udal kudeaketan.

LE1. UDALERRIKO EKONOMIAREN SUSTAPENA BULTZATU ETA HERRITARREN ONGIZATEA BERMATU

P.1.1. Udalerrian dibertsifikazioa bilatuz, enpresa ekimen berriak babestu eta sustatzeko programa

E.1.1.1. Eskualde mailan jarduera ekonomikoak mantendu eta erakartzeko lurzoru eskaintza nahikoa eta erakargarria bermatzearren dauden estrategia eta ekintzak garatu. (eskualde mailakoa).

E.1.1.2. Eskualde mailan aukera eta enpresa ekimen berriak sustatzearren dauden estrategia eta ekintzak garatu. (eskualde mailakoa).

E.1.1.3. Eskualde mailan egungo enpresa jardueren konpetitibotasuna sostengatzearren dauden estrategia eta ekintzak garatu. (eskualde mailakoa).

E.1.1.4. Eskualde mailan elikagaien industriaren garapena sustatzearren dauden estrategia eta ekintzak garatu. (eskualde mailakoa).

E.1.1.5. Industria lurzoru gehiago eskaini.

E.1.1.6. Zentro Teknologikoa eta Enpresa Mintegia sortu ESPERANTZA eraikinean.

P.1.2. Lehen sektorearen sustapen ekonomikorako eta babeserako programa

E.1.2.1. Eskualde mailako aktibo estrategiko gisa Ondarroako portuaren berrikuntza modu solidarioan sostengatzeko dauden ekintzak garatu. (eskualde mailakoa).

E.1.2.2. Nekazaritza ekologikoko ustiapenak sortzeko formazioa eman eta hauek monitorizatu. (eskualde mailakoa).

E.1.2.3. Nekazaritza Ekologikoko sare baten sorrera bultzatu (eskualde mailakoa).

E.1.2.4. Baserritar bokazioa duten gazteei erraztasunak eman eta behar dituzten baliabideak eskaini. (E.1.2.9 ekintzarekin erlazionatua) (eskualde mailakoa).

E.1.2.5. Arrantzarako bokazioa duten gazteei erraztasunak eman eta behar dituzten baliabideak eskaini. (eskualde mailakoa).

E.1.2.6. Bertako eta kalitatezko produktuen kontsumoa sustatu eta zirkuitu komertzialak landu. Jatetxe eta bertako produktuen ekoizleen arteko elkargo bat sortzeko aukerak aztertuz. (eskualde mailakoa).

<u>LE1.</u> UDALERRIKO EKONOMIAREN SUSTAPENA BULTZATU ETA HERRITARREN ONGIZATEA BERMATU

E.1.2.7. Eskoletako jangeletan bertako produktuetan oinarritzen den menua eskaintzeko aukerak aztertu (eskualde mailakoa).

E.1.2.8. Baserri jarduerarekiko osagarriak diren jarduerak –nekazal turismoa, landa turismoa- sustatu. (eskualde mailakoa).

E.1.2.9. Eskualdean AGROALDEA baten ezarpena sustatu. (eskualde mailakoa).

E.1.2.10. Baso-ziurtagiri iraunkorrari buruzko informazioa zabaldu eta ezarpena sustatu, ezarritako adierazleen betetzea bermatuz. (eskualde mailakoa).

P.1.3. Udalerrian merkataritza sustatu eta garatzeko programa

E.1.3.1. Eskualdeko azoka arruntak eta hauetan bertakoak diren produktuak saltzeko suspertuko dituen Plan bat burutu. Eskaintza gaur egungo beharretara egokitu. (eskualde mailakoa).

E.1.3.2. Udalerriko merkataritza sektorea berpiztearren dendarien arteko kohesioa sustatzeko formulak aztertu.

E.1.3.3. Udalak eta Mankomunitatearen artean antolatutako azoka bereziak sustatzen jarraitu

P.1.4. Udalerrian turismoa sustatu eta garatzeko programa

E.1.4.1. Turismoa Sustatzeko Planetan ezarritako estrategia eta ekintzetan iraunkortasun irizpideak barneratu eta garatu. (eskualde mailakoa).

E.1.4.2. Turismo zerbitzuaren antolamendua hobetu, kalitatezko kudeaketaren sistemak bultzatuz. (eskualde mailakoa).

E.1.4.3. Proiektu edota produktu berriak diseinatu eta gauzatu. Gaur egun hasitako proiektuak bukatu: Maria Errota, Bengolea. (eskualde mailakoa).

E.1.4.4. Turismo azpiegiturak ugaritu eta hobetu: seinaleztapen-informazio tresna berriak finkatu. (eskualde mailakoa).

E.1.4.5. Turismo baliabideen komertzializazioa eta suspertze planak mantendu eta hobetu: Web, foiletoak, azokak, e.a. (eskualde mailakoa).

E.1.4.6. Turismo kulturala sustatzearren Markinako pilotarien historia ezagutzera eman. Pilotaren museoa sortu.

<u>LE1.</u> UDALERRIKO EKONOMIAREN SUSTAPENA BULTZATU ETA HERRITARREN ONGIZATEA BERMATU

P.1.5. Eskualde mailan enplegua eta prestakuntza gauzatu eta garatzeko programa

E.1.5.1. Lan mundura bideratutako formazioa lantzen duten eskualdeko eragile ezberdinen artean, modu koordinatuan orientatzeko dauden ekintzak garatu. (eskualde mailakoa).

E.1.5.2. Lanbide Hasierako zentro berri bat eraiki (eskualde mailakoa).

E.1.5.3. Eskualdean intsertzio enpresa berri bat sortu (eskualde mailakoa).

E.1.5.4. Pertsona ororen lan munduratzea erraztu eta aukera berdintasuna sustatzearren eskualdean dauden estrategia eta ekintzak garatu. (eskualde mailakoa).

E.1.5.5. Bizitza guztian zeharreko ikaskuntza sustatzeko dauden estrategia eta ekintzak garatu. (eskualde mailakoa).

E.1.5.6. Eskualdean formazio eta enplegurako erakunde-esparru egonkor bat eratzeko dauden estrategia eta ekintzak garatu (eskualde mailakoa).

E.1.5.7. Koordinazio mahai bat garatu dauden lanpostuen eta kolektiboen arabera lan munduratzeari begira formazioa eskaintzeko. (eskualde mailakoa).

LE2. ETXEBIZITZA ETA OINARRIZKO ZERBITZUAK BERMATU

P.2.1. Udalerrian dauden beharren araberako etxebizitza politika garatzeko programa

E.2.1.1. Tutoretzapeko pisuak eraiki.

E.2.1.2. Gazteen etxebizitza beharrak ezagutzeko azterketa bat egin.

E.2.1.3. Gazteengana zuzendutako etxebizitzak eskaini herrian bertan geldi daitezen.

E.2.1.4. Baserri bakoitzeko bi etxebizitza baino gehiago eraikitzeko aukera eman Udal Araudiaren bidez.

P.2.2. Udalerrian dauden beharren arabera, hezkuntza zerbitzuak sortu eta garatzeko programa

E.2.2.1. Eskolen artean foro baten sorrera bultzatu beraien arteko ekintzak, eskaintzak, e.a. koordinatzeko (eskualde mailakoa).

P.2.3. Udalerriko osasun eta gizarte zerbitzuetako baldintzak egokitu eta garatzeko programa

E.2.3.1. Anbulantzia medikuduna lortzeko gestioak egin. (eskualde mailakoa).

E.2.3.2. Gizarte zerbitzuak eskaintzen dituen zerbitzuak herritarrei eta auzoetan ezagutarazi. (eskualde mailakoa).

E.2.3.3. Eguneko zentroa eraiki.

E.2.3.4. Jaiotzak sustatu nahian haurrei eskainitako zerbitzuak handitu eta hobetu.

P.2.4 Hirugarren adineko pertsonen bizi kalitatea hobetzeko programa

E.2.4.1. Hirugarren adinekoen beharrei buruzko azterketa egin. (eskualde mailakoa).

E.2.4.2. Hirugarren adinekoentzat zerbitzuak hobetzeko martxan dagoen Plangintzarekin jarraitu.

LE2. ETXEBIZITZA ETA OINARRIZKO ZERBITZUAK BERMATU

P.2.5. Gazteen bizi kalitatea hobetzeko programa

E.2.5.1. Gazte Plana burutu (eskualde mailakoa).

P.2.6. Udalerriko beharretara egokitutako aisialdia, kultura eta kirol zerbitzuak eskaintzeko programa

E.2.6.1. Esperantza Proiektu Kulturala aurrera eraman.

E.2.6.2. Kultur arloan koordinazioa bilatzearren neurriak hartu.

E.2.6.3. Ludoteka bat eraiki.

E.2.6.4. Futbol zelaia egin.

P.2.7. Udalerrian informazioa eta ezagupen gizartea ezartzeko programa

E.2.7.1. Tokiko eta eskualde mailako administrazioen Zerbitzu Digital eskaintzan jarduketa koordinatu eta solidarioa sustatzearren eskualde mailan dauden estrategia eta ekintzak garatu. (eskualde mailakoa).

E.2.7.2. KZ Guneen sarea konektibitatea, garapen sozio-ekonomikoa eta lurralde arloko marketinga sustatzeko aprobetxatzeko eskualde mailan dauden ekintzak garatu. (eskualde mailakoa).

E.2.7.3. Beste mota bateko azpiegituren ezarpena telekomunikazio azpiegiturak ezartzeko aprobetxatu. (eskualde mailakoa).

E.2.7.4 Telekomunikazio azpiegiturak garatzeko Eusko Jaurlaritzaren sostengua bilatzeko eskualde mailan dauden ekintzak garatu (eskualde mailakoa).

E.2.7.5. Udalerrian banda zabala sartu.

E.2.7.6. Udalerrian WIFI sistema sartu.

P.2.8. Udalerrian euskararen normalizazioa bultzatzeko programa

E.2.8.1. Euskara eskualdean bultzatzeko antolaketa administratiboa, euskararen aldeko dauden erakundeak koordinatuz. (eskualde mailakoa).

<u>LE2.</u> ETXEBIZITZA ETA OINARRIZKO ZERBITZUAK BERMATU

E.2.8.2. Euskararen erabilera sustatzeko kanpainak bultzatu. (eskualde mailakoa).

E.2.8.3. Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiaren (EBPN) ekintzak burutu euskara zerbitzuaren bitartez.

P.2.9. Droga menpekotasun arazoei aurre egiteko programa

E.2.9.1. 2004-2008 urte bitarterako egin den “Drogen gaietarako prebentziorako tokiko egitasmoa” aurrera eraman. (eskualde mailakoa).

P.2.10. Giza ongizate beharrei erantzuna emateko programa

E.2.10.1. Mankomunitatea eta Udalen arteko funtzioen banaketa egin gizarte gaiei dagokien arlo guztietan. (eskualde mailakoa).

E.2.10.2. Eskualde mailan gizarte zerbitzu ezberdinen koordinaziorako Mahai bat antolatu. (eskualde mailakoa).

E.2.10.3. Eskualdeko gizarte zerbitzuen diagnostikoa egin eta beharrak identifikatu, ondoren Plan Estrategiko bat diseinatu eta gauzatu. (eskualde mailakoa).

E.2.10.4. Familia, emakumea eta haurtzaroari zuzenduriko politika integral bat garatu. (eskualde mailakoa).

E.2.10.5. Landa ingurunean bizi diren emakumeen premiak zeintzuk diren jakiteko martxan dagoen proiektua garatu (eskualde mailakoa).

P.2.11. Herrian etorkinen integrazioa eta elkarbizitza sustatzeko programa

E.2.11.1. Integrazio Plana onartu eta aurrera eraman (eskualde mailakoa).

LE3. HIRI INGURUNEA ETA INGURUMEN ZERBITZUAK HOBETU

P.3.1. Herrian ur hornikuntza sistema hobetu eta erreserba kopurua babesteko programa

E.3.1.1. Larruskain auzoko ur hornidura arazoari konponbidea emateko depositu bat eraiki.

E.3.1.2. Larruskain ibaiaren emari ekologikoa errespetatzeko, udan batez ere, Ondarroako Udalarekin beharrezko gestioak egin

P.3.2. Herriko ur baliabideak babesteko programa

E.3.2.1. Udalerriko ur termalei erabilera emateko aukerak aztertu.

P.3.3. Hondakin uren kudeaketa hobetzeko programa

E.3.3.1. Udal saneamendu sarera lotu ezin diren udalerriko auzoei beste konponbide bat eman.

E.3.3.2. AASSetan aurreikusi etxe isolatuetan derrigorrezko iragazki biologikoak jarri beharra, baita eraberritze lanak egiten direnean ere.

P.3.4. Ur kontsumoa murriztu eta erabilera eraginkorra bultzatzeko programa

E.3.4.1. Uraren erabilera eraginkorra sustatzeko kontzientziazio kanpainak burutu. (eskualde mailakoa).

E.3.4.2. Udal kiroldegian (Atxondo) ur kontsumoa murrizteko sistemak ezarri (Ikus E.7.2.2.).

P.3.5. Udalerriko energia optimizatu eta kontsumoa aurrezteko programa

E.3.5.1. Energia kontsumo eraginkorra sustatzeko sentsibilizazio kanpainak burutu. (eskualde mailakoa).

E.3.5.2. Udal kiroldegian (Atxondo) kontsumo baxuko luminariak ezarri (Ikus E.7.2.2.).

E.3.5.3. Udal kiroldegian (Atxondo) ate automatikoak ezarri bero galerak minimizatzearren (Ikus E.7.2.2.).

E.3.5.4. Udalerriko Eraginkortasun Energetikoaren azterketa egiteko hitzarmena sinatu EVErekin eta eratorritako ekintzak burutu.

E.3.5.5. Argiteri publikoan energia eraginkortasuna hobetzeko fluxu erreduktoreak eta kontsumo baxuko luminariak jartzen joan.

<u>LE3.</u> HIRI INGURUNEA ETA INGURUMEN ZERBITZUAK HOBETU

E 3.5.6. Udal eraikinetako energia eraginkortasuna hobetzeko argiztapenerako kontsumo baxuko luminariak jartzen joan

E.3.5.7. Tresneria berria erosterakoan edo Udal eraikinen obrak esleitzerakoan energia eraginkortasun irizpideak kontutan hartu.

E.3.5.8. Sustapen publikoko etxebizitzen eraikuntzan energia eraginkortasun irizpideak kontutan hartu, Eraginkortasun Energetikoaren Ziurtagiriaren eskaera sustatuz.

P.3.6. Udalerrian energia berriztagarriak erabili eta sustatzeko programa

E.3.6.1. Udal kiroldegian eguzki plakak ezarri (Ikus E.7.2.2.).

P.3.7. Hondakinen kudeaketa hobetzeko programa

E.3.7.1. Herritarrak hondakinen ekoizpena eta kudeaketa egokiaren inguruan sentikortzeko kanpainak burutu. (eskualde mailakoa).

E.3.7.2. Hondakinen gaikako bilketa zerbitzua zabaldu: olioa eta ehunak. (eskualde mailakoa).

E.3.7.3. Etxeetako hondakin arriskutsuen gaikako bilketa zerbitzua bultzatu. (eskualde mailakoa).

E.3.7.4. Nekazaritza eta abelazkuntzako hondakinen kudeaketa egokia egiteko informazioa eman (eskualde mailakoa).

E.3.7.5. Berotegi eta siloratze plastikoen birziklapenerako Garbikerrek diseinatu duen proiektu berritzailea eskualdeko abeltzainak eta berotegien jabeei ezagutarazi. (eskualde mailakoa).

E.3.7.6. Hondakinen bilketarako edukiontziak erosi. (eskualde mailakoa)

E.3.7.7. Hondakin organikoen kudeaketa Amankomunazgoaren esku utzi.

E.3.7.8. Garbikerrekin gestioak egin Garbigunearen eta transferentzia gunearen kanpoaldean hobekuntzak egitearren. (eskualde mailakoa)

E.3.7.9. Herri garbitasunean hobekuntzak egiteko neurriak hartu.

E.3.7.10. Gune jakin batzuetan lurrazpiko ontziak ezartzeak izango lituzkeen abantaila eta arazoak aztertu.

E.3.7.11 Udaletxeko sail eta zerbitzu guztietan hondakinen kudeaketa egokia egin herritarren aurrean eredu izateko

<u>LE3.</u> HIRI INGURUNEA ETA INGURUMEN ZERBITZUAK HOBETU

P.3.8. Aire kutsaduraren Udal kontrola hobetzeko programa

E.3.8.1. Airearen kalitatearen neurketarako estazio baten instalazioaren eskaera egin. (eskualde mailakoa).

P.3.9. Hiri ekipamenduak hobetu eta mantentzeko programa

E.3.9.1. Oiz Mendiko Parke Eolikoak telebista seinalean eragindako kalteei irtenbidea emateko.

E.3.9.2. Industri Poligonoen inguruak txukun mantentzen direla Udaletxetik zaindu.

E.3.9.3. Arretxinagako enparantzan konponketak burutu.

E.3.9.4. Herriguneko berdeguneak mantendu eta zaindu eta sasoiko loreak landatu.

E.3.9.5. Parke publiko bat zabaldu.

LE4. HERRITARREN MUGIKORTASUN BEHARRAK IRAUNKORTASUN IRIZPIDEEKIN ASE

P.4.1. Udalerriaren irisgarritasuna bermatzeko programa

E.4.1.1. Autobusak ezinduentzat egoki daitezen beharrezko gestioak egin (eskualde mailakoa).

E.4.1.2. Udalerriko Irisgarritasun Planeko ekintzak aurrera eraman. Traba arkitektonikoak kendu.

E.4.1.3. Udaletxe zaharrean igogailua jarri

P.4.2. Garraio zerbitzu publikoa sustatzeko programa

E.4.2.1. Garraio publikoaren zerbitzuen arteko loturak eta ibilbideak egokitu eta Plazakolan garraio publikoko puntu elkartrukatzaile bat ezarri. (eskualde mailakoa).

E.4.2.2. Garraio publikoaren eskaeraren araberako zerbitzu sistema ezartzeko aukerak aztertu. (eskualde mailakoa).
- Adina, beharrak, irisgarritasuna... araberako bonoak ezartzeko aukerak aztertu.
- Eskualdeko taxiekin hitzarmenak bultzatu zerbitzu hau eskaini dezaten.

P.4.3. Garraiobide alternatiboak sustatzeko programa

E.4.3.1. Hiru udalerri nagusietako Mugikortasun Planak artikulatu eta gainerako udalerrien egoera integratuko dituen eskualde mailako mugikortasun proiektu bat burutu. (eskualde mailakoa).

E.4.3.2. Oinezkoentzako bideak eta bidegorriak garatu Berriatua, Ispaster, Lekeitio eta Ondarroako herriguneetan eta industriguneetan. (eskualde mailakoa).

E.4.3.3. Bide-hezkuntza saioak antolatu ikastetxeetan, bizikletaren erabilera integratuz. (eskualde mailakoa).

E.4.3.4. Ondarroa eta Berritua artean egingo den bidegorriari Markina arte jarraipena emateko aukerak aztertu

E.4.3.5. Bizikletentzako aparkalekuak eraiki.

E.4.3.6. Peatonalizazio proiektua aurrera eraman.

P.4.4. Autoaren erabilera arrazionala bultzatzeko programa

E.4.4.1. Lekeitio, Ondarroa eta Markina-Xemeinen ibilgailuen aparkamendu gomendatuzko sistemak (“aparcamiento disuasorio”) garatu. (eskualde mailakoa).

LE4. HERRITARREN MUGIKORTASUN BEHARRAK IRAUNKORTASUN IRIZPIDEEKIN ASE

E.4.4.2. Sentsibilizazio kanpainak sustatu gazte eta helduen artean, garraio publikoa erabiltzeko (eskualde mailakoa).

E.4.4.3. Udalerrian egin den Trafiko Azterketan planteatzen diren ekintzak gauzatu.

E.4.4.4. Herrigunean abiaduraren kontrol zorrotza burutu.

P.4.5. Bide sarearen hobekuntza gauzatzeko programa

E.4.5.1. Mugikortasun eta irisgarritasun mailan eskualdean aurreikusita dauden jardueren aurrerapena posizio bakar batetik negoziatzeko Lobby bat sortu, Lehentasunezko Ekintzen Plan bat berrikusi, adostu eta aurkeztuz.. (eskualde mailakoa).

E.4.5.2. Bizkaiko Foru Aldundiaren Landa-bideen Programa mantendu, landa-bideak egokitu eta hobetzen direlarik. (eskualde mailakoa).

E.4.5.3. “Bizkaiko Plan Ziklablean” Lea-Artibai eskualdea sartzeko gestioak egin (eskualde mailakoa).

E.4.5.4. Markinako sarreran biribilgune bat eraiki.

<u>LE5.</u> HERRITARREKIKO KOMUNIKAZIOA ETA HERRITARREN SENTIKORTZE ETA PARTE-HARTZEA HOBETU

P.5.1 Udalak herritarrekiko duen komunikazioa hobetzeko programa

E.5.1.1. Tokiko Agenda 21en inguruko komunikazioa aurrera eraman. (eskualde mailakoa).

E.5.1.2. Eskualdeak eskaintzen dituen zerbitzu guztien informazioa zabaldu herritarren artean. (eskualde mailakoa).

E.5.1.3. Komunikazio plana garatu eta aurrera eraman (eskualde mailakoa).

E.5.1.4. Leku egokietan ezarri auzoetako informazio taulak.

E.5.1.5. Udalerriko zein eskualdeko ekimenen berri ematen duten kartelak jartzeko toki jakinak egokitu.

E.5.1.6. Herriko komunikazio plan bat diseinatu eta aurrera eraman.

P.5.2. Herritarrek Udalerriko ekimenetan duten parte-hartzea areagotzeko programa

E.5.2.1 Eskolako Agenda 21 garatu. (eskualde mailakoa).

E.5.2.2. Herritarren Parte Hartzeri jarraipena eman.

P.5.3. Herritarren sentikortasuna bultzatzeko programa

E.5.3.1. Eskualde mailan iraunkortasunarekin zerikusia duten gaiei buruzko kontzientziazio programak gauzatu. (eskualde mailakoa).

LE6. BIOANIZTASUNA ETA PAISAIA BABESTU ETA UDALERRIKO GUNE ETA ELEMENTU ESANGURATSUAK EZAGUTARAZI

P.6.1. Bioaniztasuna eta paisaia babestu, berreskuratu eta hobetzeko programa

E.6.1.1. Paisaiaren babesa ziurtatzeko neurriak aztertu (eskualde mailakoa).

E.6.1.2. Eskualdeko babes bereziko gune eta natur guneen mantentzea bermatu. (eskualde mailakoa).

E.6.1.3. Herriko planeamenduan aplikatzeko iraunkortasun irizpideak landu Udalekin. (eskualde mailakoa).

E.6.1.4. Mendi publikoan kokatzen den artadia mantentzeko neurriak hartu.

E.6.1.5. Murga Basoa herri probetxurako irekitzeko aukera aztertu.

E.6.1.6. Jadanik ustiatzen ez diren harrobi eremuak berreskura daitezen beharrezko gestioak burutu.

E.6.1.7. Udal Planeamenduan herriko natur guneen babesa barneratu.

E.6.1.8. Harrobi gehiago ez zabaltzeko konpromisoa.

P.6.2. Udalerriko gune eta elementu naturalak ezagutarazteko programa

E.6.2.1. Udalerriko gune natural interesgarriak identifikatu eta zerrendatu (eskualde mailakoa).

E.6.2.2. Udalerriko gune natural interesgarriak ezagutarazi (eskualde mailakoa).

E.6.2.3. Murga etxeko lorategi botanikoa eta basoa ezagutarazteko ingurumen gela eta interpretazio zentroa egitea

P.6.3. Ondare historiko, etnografiko eta arkitektonikoa babesteko, berreskuratzeko eta ezagutarazteko programa

E.6.3.1. Udalerriko ondare historiko, etnografiko eta arkitektonikoa identifikatu eta zerrendatu. (eskualde mailakoa).

E.6.3.2. Ondare historiko, etnografiko eta arkitektonikoa ezagutarazi. (eskualde mailakoa).

E.6.3.3. Herriko ondare historiko-etnografiko-arkitektonikoaren katalogazioa berraztertu eta osatu.

LE7. IRAUNKORTASUN IRIZPIDEAK TXERTATU UDAL KUDEAKETAN

P.7.1 Udalerriko jarduera ekonomikoen zaintza eta kontrola burutzeko programa

E.7.1.1. Eskualdeko enpresetan ingurumen kudeaketako sustatzeko informazioa eskaini. (eskualde mailakoa).

E.7.1.2. Sortzen ari diren Industria Poligonoetan kokatzen diren enpresa eta udalaren arteko koordinazioa bilatu gune hauen kudeaketarako

P.7.2. Udalaren jardueran iraunkortasun irizpideak txertatzeko programa

E.7.2.1. Arau Subsidiarioen Berrikuspen prozesuan Tokiko Ekintza Plana kontutan hartu, Iraunkortasun irizpideak txertatuz.

E.7.2.2. Markinako Udal Kiroldegiko Ekoscaneko Ingurumen Ekintza Planean jasotako neurriak aurrera eraman.

E.7.2.3. Ekoscana burutu Udal eraikinean.

E.7.2.4. Udal Larrialdi Plana aurrera eraman.

E.7.2.5. Udalaren kontratazioetan eta erosketetan iraunkortasun irizpideak txertatu.

E.7.2.6. Bertako zuhaitzen babeserako Udal Araudia sortu

E.7.2.7. AASSak berrikusterakoan telekomunikazioko sistemarako gune batzuk aurreikusi eta antenen instalazioa zentralizatzeko arauak ezarri.

P.7.3. Erakundeen arteko elkarlana bultzatzeko programa

E.7.3.1. Eskualdeko garapen agenteen arteko (agentziak, udalerriak...) kudeaketa eta koordinazio mekanismoak hobetu. (eskualde mailakoa).

E.7.3.2. Eskualdeko bi mankomunitateen arteko koordinaziorako mahaia mantendu eta zaindu. (eskualde mailakoa).

P.7.4. Administrazioko langileria formatzeko programa

E.7.4.1. Eskualde mailako erakundeen arduradun politikoei eta langileei zuzenduriko iraunkortasunari buruzko prestakuntza eta sentsibilizazioa eskaini. (eskualde mailakoa).

<u>LE7.</u> IRAUNKORTASUN IRIZPIDEAK TXERTATU UDAL KUDEAKETAN

E.7.4.2. Administrazio guztietako langileei zuzenduriko ikastaroak antolatu (teknologia berriak, euskara, prozedura administratiboa,......) (eskualde mailakoa).

E.7.4.3. Udal kudeaketa alorrean arduradun politikoei eta udal langileei iraunkortasunari buruzko prestakuntza eta sentsibilizazioa eskaini.

(ikus I Eranskina: Ekintzen deskribapen fitxak)

4. JARRAIPEN PLANA

4.1. Aurkezpena

Jarraipen Planaren helburua Ingurumen Ekintza Planaren aplikazio prozesuarentzako monitorizazio tresnak zehaztea da, proposamenak zer neurritan bete diren eta zer nolako eraginkortasuna duten aztertuz. Honela, Ekintza Plana sortzen diren baldintza eta egoera berrietara egokituz joan ahal izango da, udalerriaren ingurumen eta sozioekonomia testuinguruaren bilakaerara moldatzeko aukera izanez. Jarraipen Plana Iraunkortasunerako Adierazle Sistema batean oinarritzen da; adierazle hauei esker udalerriaren egoera eta bilakaera karakterizatu eta udalerriko eragileek egoera hobetu eta iraunkortasunaren bidean aurrera egiteko eman ditzaketen erantzunak adieraz daitezke zenbaki bidez.

Jarraipen Planak izaera teknikoa du, udal teknikariei informazioa emateko helburua duelarik; baina aldi berean, komunikazio izaera ere badu, herritarrek prozesuaren jarraipena egin ahal izan dezaten

4.2. Iraunkortasunerako adierazle sistema

4.2.1. Adierazleen ezaugarri eta helburuak

Aztertzen ari diren arlo ezberdinetan ingurumen eraginak neurtu ahal izateko beharrezkoa da Iraunkortasun Adierazleak definitzea.

Adierazle sistema urtebeteko maiztasunarekin lortzen den parametro multzoa da. Beren helburu nagusia udalerriko ingurumenaren hobekuntza prozesuan funtsezkoak diren aspektuen bilakaeraren eta garapen iraunkorreko ereduetaranzko bidearen jarraipena egitea da. Era berean, parametro hauek beste helburu bat ere badute: herritarrei aipaturiko arloetan gertatzen ari diren aldaketen berri ematea eta Ingurumen Ekintza Planaren ezarpena bultzatzea.

4.2.2. Aukeraketa irizpideak

Adierazle gisa aukeraturiko parametroek ondoko ezaugarriak bete behar dituzte:

SOILTASUNA: Nori zuzendua dagoen kontutan hartuta, informazioa modu errazean ulertzeko moduan aurkeztu behar da.

BALIOTASUNA: Adierazleak egiaztagarria eta errepikagarria izan behar du, metodo

zientifiko baten bidez neurtua. Zehaztasun metodologiko bat izan behar da adierazlea sinesgarria izan dadin bai jakitunentzat baita hiritarrentzat ere.

DENBORAN ZEHAR DATU MULTZOAK IZATEA. Adierazlea martxan jarri aurreko datuak izan behar dira, epe luzera joera islatuko dutelarik. Etorkizunean maiztasun jakin batekin datuek jasotzen jarraitzeko aukera eman behar du adierazleak.

EKONOMIKOKI ZILEGIA IZAN BEHAR DU DATUEN. Datuen lorpenak ekonomikoki zilegi izan behar du orain eta etorkizunean

DATUAK BATERATZEKO AUKERA. Beste adierazle batzuk biltzen dituzten adierazleak aukeratzea komenigarria da. Adibidez: Aire kalitate txarreko egun portzentaia. Kalifikazio hau emateko adierazle atmosferiko guztiak inplikatzen ditu.

SENTIKORTASUNA. Adierazlea sisteman aldaketa txiki bat sumatzeko gai ote den kontutan hartu behar de, edo aldaketa handiak behar dituen sumatu ahal izateko.

FIDAGARRITASUNA. Adierazle baten neurketa ezberdinak errepikatzean edo neurriak organismo ezberdinek hartzekotan, emaitza berdina lortu behar da

EKINTZA PLANEKIN LOTURA. Adierazleak lotura erraza izan behar du bai jakitun baita hiritarren interpretazioaren ondoren aurrera eramango diren ekintza planekin

4.2.3. Adierazle sistema

Hainbat erreferentzi daude ingurumen adierazleei buruz Europako hiri eta organismo ezberdinek erabiltzen dituztenak: OCDE, OMS, UNCHS (Habitat),EUROSTAT, Europako Ingurumen Agentzia, berriki eta Europako Tokiko Agenda 21eko prozesuentzat modu espezifikoan Hiri eta Herri Iraunkorren Kanpainatik bultzatzen den Europar Adierazle Komunen Sistema.

Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak EAEko udalerri orotarako baliagarriak diren iraunkortasunerako tokiko 12 adierazle komun proposatzen ditu. Adierazleon helburua udalerri ezberdinetako Tokiko Agenda 21 prozesuaren eboluzioaren konparaketa burutu ahal izatea da.

Bestalde, Bizkaiko Udalerrietako Iraunkortasunerako Adierazle Sistema 30 Adierazlek osatzen du; adierazleok udalerrietako ingurumen, ekonomia eta gizarte arloko errealitatea eta kudeaketa iraunkorra ezagutu, balioztatu eta ebaluatzea ahalbidetzen dute. Sistema honek ondoko adierazleak barneratzen ditu:

- Europa mailako 8 adierazle, Europar Batzordeak proposatuak
- Bizkaiko udalerri guztietarako baliagarriak diren 13 adierazle komun
- 9 adierazle espezifiko, udalerri motaren araberakoak

4.2.4. Proposaturiko adierazle sistema

Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak tokiko iraunkortasun prozesuak neurtzeko duen adierazle sistema jarraitzea proposatzen da. Lehendabiziko 12 adierazleak komunak dira Udalentzat eta bere kalkulua derrigorrezkoa da. Ondorengo 20 adierazleak aldiz, Eusko Jaurlaritzatik proposatzen diren adierazle espezifikoen zerrenda da, hauen kalkulua Udalak berak erabaki beharko du. **(Ikus 2. eranskina. Adierazleak kalkulatzeko fitxak).**

EUSKO JAURLARITZAKO LURRALDE ANTOLAMENDU ETA INGURUMEN SAILEKO ADIERAZLEAK
1. Adierazlea: Eremu publiko irekien eta zerbitzuen erabilgarritasuna udalerrian
2. Adierazlea: Lurzoruaren erabilera iraunkorra
3. Adierazlea: Tokiko mugikortasuna eta bidaiarien garraioa
4 Adierazlea: Garraio-azpiegituretan erabilitako udal-azaleraren banaketa
5. Adierazlea: Ur-kontsumoa
6. Adierazlea: Energia-kontsumoa
7. Adierazlea: Hondakinen sorrera eta kudeaketa
8. Adierazlea: Hondakinak uretara isurtzea
9. Adierazlea: Ingurumen-kudeaketako sistemak udalerrian
10. Adierazlea: Pobrezia eta gizarte-bazterketa
11. Adierazlea: Langabezia-tasa
12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin dute gogobetetze-maila

EUSKO JAURLARITZAKO LURRALDE ANTOLAMENDU ETA INGURUMEN SAILEKO ADIERAZLEAK. ADIERAZLE BEREZIEN PROPOSAMENA
1. Adierazlea: Hiriko airearen kalitatea
2. Adierazlea: Ingurumen-heziketa
3. Adierazlea: Energiaren eraginkortasuna etxebizitzetan
4. Adierazlea: Jasangarritasuna sustatzen duten produktuen kontsumoa
5. Adierazlea: Ingurumeneko udal gastuak
6. Adierazlea: Aztarna ekologikoa
7. Adierazlea: Zirkulazioaren intentsitatea oinarrizko bide-sarean
8. Adierazlea: Parke mugikorra
9. Adierazlea: Hiriko zarata
10. Adierazlea: Landatutako eta botatako basoen azalera
11. Adierazlea: Araztutako uren erabilera
12. Adierazlea: Energia berriztagarrien erabilera
13. Adierazlea: Euskararen ezagutza
14. Adierazlea: Gizarte-politikako udal gastuak
15. Adierazlea: Nazioarteko elkartasun jarduteretan udalak duen esku-hartzea

16. Adierazlea: Biztanleriaren zahartze indizea
17. Adierazlea: Etorkinen integrazioa
18. Adierazlea: Herritarren parte-hartzea
19. Adierazlea: Herritarren segurtasuna
20. Adierazlea: Bide-segurtasuna

5. JARRAIPENA ETA PARTE-HARTZEA

Aalborgeko Gutuneko testuak berak Tokiko Agenda 21en garapenean komunitateko sektore guztiekin lan egitearen konpromisoa azpimarratzen du – hiritarrak, enpresak, interesdun taldea-, hiritarren eta hauen partaidetzaren beharrezko protagonismoa ziurtatuz.

Markina-Xemeingo Tokiko Agenda 21-eko Programa ez da gure Udal Administrazioen berezko funtzioetara mugatzen. Lekeitiar guztiak inplikatu nahi ditu, pentsatu, erabaki eta jarduteko eran aldaketak sustatuz, hau da, denon artean, herritar, udal teknikari eta udal ordezkari politiko artean egiten joan behar den iraunkortasunerako kultura aldaketa sustatuz.

Guzti honegatik, prozesuaren jarraipenerako eredu bat proposatzen da ondoren, bai udal kudeaketa organoek eta baita herritar partehartzeak egina ere, hurrengo irudian azaltzen da eskema honen adierazpen grafikoa:

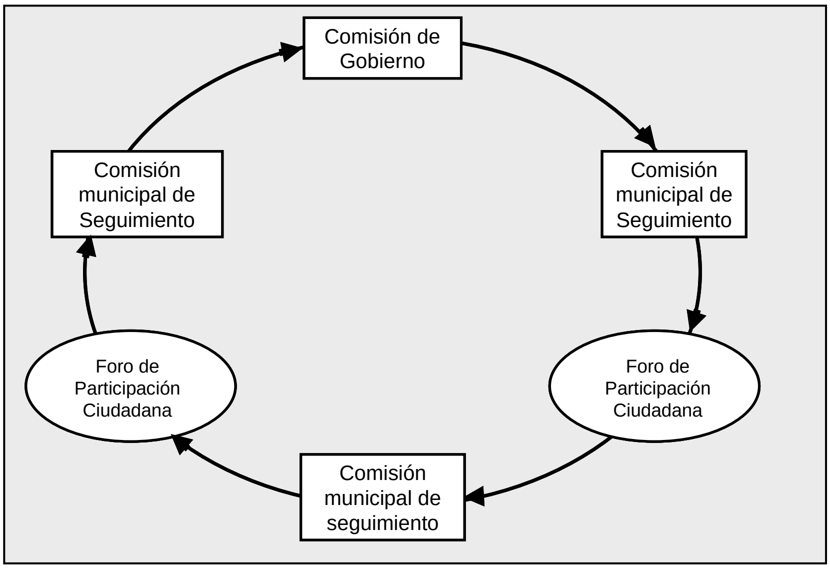

Eskema honen arabera, prozesuaren jarraipena urtero egingo litzateke, ondorengo irizpideekin:

Prozesua Gobernu-batzordearen Ekintza Planaren onarpenarekin hasten da.

Hemendik aurrera, udalaren jarraipena udal batzorde (Iraunkortasun Batzordea) baten bitartez izango da, gutxienez urtean hiru aldiz bilduko dena. Herritarren jarraipena berriz, herritar parte-hartze foro baten bidez egingo da, urtean bitan deituko dena, gutxienez.

Lehenengo bilera batean, jarraipen batzordeak Planaren abiaraztea aztertzen du, ekintzen gauzatzearen arduradunek abian jarri dituztela edo abiaraztea planifikatu dutela ziurtatuz.

Jarraian, herritar parte-hartze foroaren lehenengo bileran, ekin diren ekintzei buruz informatzen da, eta herritarrek hauen jarraipenaren inguruan dituzten kezkak jasotzen dira, beharrezkoa ikusten denean herritarrekin batzorde mistoak sortzeko aukera emanez gai bereziki nabarmenetan.

Bigarren bilera batean, jarraipen batzordeak Ekintza Planaren gauzatzearen aurrerapenak aztertzen ditu, Planerako aurreikusitako jarraipenaren arabera. Jarraipenaren emaitzaren arabera, batzordea berak, edo gobernu-batzordeari proposatuko dio, egokitzapen ekintzak martxan jartzea beharrezkoa baldin bada.

Honen ondoren, foroaren urteko bigarren bilera ospatuko da, Planaren betetze mailaz informatuko delarik eta herritarren ekarpenak jasoko dira Ekintza Planaren urteroko berrikuspena egiteko.

Azkenik, jarraipen batzordearen azken bileran, hurrengo urterako Ekintza Plana gauzatzeko programa proposatuko dio gobernu-batzordeari, hasitako ekintzen betetze maila eta teknikari, politikari eta herritar forotan proposaturiko ekintza berrietan oinarrituz.

Jarraipen prozesuan, lau urtetik behin, diagnosi eta helburuen berrikuspen bat sartzea proposatzen da, Ekintza Plana egoera berrietara edota sortzen diren irizpide berrietara egokitu ahal izateko.

(Ikus 3. Eranskina: Aholku Kontseiluaren Araudi eredua)

6. TOKIKO AGENDA 21EN EKINTZEN KUANTIFIKAZIO EKONOMIKOA

Agenda 21-ean proposaturiko Ekintzak ez dira asmo deklarazio soilak; ostera, batez ere Markina-Xemeingo Udal Administrazioaren jarduera konpromiso bat suposatzen dute. Konpromiso hau, landutako Ekintza Planaren indarraldian zehar Ekintzak bideragarri bihurtzen dituzten landu eta onartutako aurrekontuen bidez zehaztua dago. Hala ere, zenbait ekintzari dagokionez gutxi gorabeherako kostuak jasotzen dira soilik, eta hauek exekuzio prozesuan zehar egokitu beharko dira.

Ekintzak kuantifikatu eta aurrekontu bat esleitzeari dagokionez Ekintza mota ezberdinak hartu behar dira kontutan:

- Zenbait ekintza beste erakunde batzuk burutu behar dituzte (eta diru-laguntzak eman): Bizkaiko Foru Aldundia edo Eusko Jaurlaritza.
- Markina-Xemeingo Udalak zenbait ekintzatan parte hartzen du, beste erakunde batzuk burutu eta dirulaguntza eman arren. Lea-Artibaiko Amankomunazgoa kasu.
- Udaletxeak diruz lagundutako ekintzak, ekintza beraren garapenaren araberakoa izanagatik eta kuantifikatzeko zailak direnak. Hauen aurrekontua aurrerago zehaztuko da.
- Udaletxearen dirulaguntza jasoko duten ekintzak, jadanik kuantifikatuak izan direnak.
- Udal zerbitzuen kudeaketaren baitan integratzen diren ekintza kostuak (0 €-ko kostuarekin kuantifikatzen dira).

Markina-Xemeingo Udalak, bere eskuduntzei dagokien legez, berak agindu eta diruz laguntzen dituen ekintzetan soilik hartuko du erantzukizun ekonomikoa, eta baita ere bera partaide den instituzioek egiten dituztenetan, finantzaketa eta erantzukizunaren aldetik berea den atalari dagokionean. Herrian eragina edukirik, beste erakunde batzuk burutu eta diruz lagundu behar dituzten ekintzei dagokienez, Udaletxeak sostengua eskaini eta jarraipena egingo du.

Gogoan eduki behar da, Ekintza Planean jasotako ekintzen artean Plan hau onartu aurretik jadanik martxan jarrita dauden ekintzak ere badirela , eta beraz, Tokiko Agenda 21 onartu aurretiko urteetan kostuak ere izan dituztela. Kostuok Tokiko Agenda 21en aurrekontu globalean kontutan hartu dira, bai ohiko gastuak eta baita inbertsioak ere.

Bukatzeko, nabarmendu beharra dago kasu askotan agertzen diren balioek gerturapenak besterik ez direla ondorengo arrazoiengatik:

- Balioak ez dira aurrekontu errealetan oinarrituz ezarri, estimaziotan oinarrituz baizik
- Mahaietan parte hartu duten teknikariek ezin izan dituzte ekintza guztien aurrekontuak kalkulatu
- Zenbait ekintzetan kostua urteko ebaluatu da eta urte bakarra hartu da kontutan (emaitzen arabera ondorengo urteak gehitu beharko lirateke)

Ekintzen deskribapen fitxetan (ikus 1. eranskina), ekintza bakoitzari dagokion aurrekontua jarri da, ezagutzen den kasuetan.

1 ERANSKINA: EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.1.1.6. ZENTRO TEKNOLOGIKOA ETA ENPRESA MINTEGIA SORTU ESPERANTZA ERAIKINEAN

Lerroa	LE1. Udalerriko ekonomiaren sustapena bultzatu eta herritarren ongizatea bermatu.		
Programa	P.1.1. Udalerrian dibertsifikazioa bilatuz, enpresa ekimen berriak babestu eta sustatzeko programa		
Deskribapena	Esperantza zentroko eraikineko zati batzuk desagerrarazi. Urbanizazioa egokitu Enpresa berrien mintegia sortu Esperantza zentroan Zentro Teknologiko berria sortu		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Ertaina
Maiztasuna	puntuala	**Urteak**	2005-2010
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	6.000.000€	
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari -bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian- eta bertako lan aukerei dagokienean.		
Exekuzio-kontrola	Hasi gabe		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea/Lea-Artibai Tekniko Ikastetxea/MCC/Eusko Jaurlaritza/Bizkaiko Foru Aldundia		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.2.1.1. TUTORETZAPEKO PISUAK ERAIKI

Lerroa	LE2. Etxebizitza eta oinarrizko zerbitzuak bermatu.		
Programa	P.2.1. Udalerrian dauden beharren araberako etxebizitza politika garatzeko programa		
Deskribapena			
Lehentasuna		**Exekuzio/ezarpenerako epea**	
Maiztasuna		**Urteak**	
Aurreikusitako kostua	**Euroak**		
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze-maila etxebizitzaren kalitatea, erabilgarritasuna eta eskuragarritasunari eta kultur eta aisialdiko zerbitzuen mailari dagokionean. **14. Adierazle berezia: Gizarte politikako udal gastuak:** Udalak gizarte politiketarako bideratutako gastu arrunten ehunekoa.		
Exekuzio-kontrola			
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura			
Finantzazioa			

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.2.1.2. GAZTEEN ETXEBIZITZA BEHARRAK EZAGUTZEKO AZTERKETA BAT EGIN

Lerroa	LE2. Etxebizitza eta oinarrizko zerbitzuak bermatu.		
Programa	P.2.1. Udalerrian dauden beharren araberako etxebizitza politika garatzeko programa		
Deskribapena	Azterketa honen bidez, gazteen artean (20-35 bitartekoak) arlo honetan dagoen **eskaera** ezagutuko dugu, kopuru aldetik bai eta mota aldetik ere (etxebizitza mota, tamaina eta dituzten diru baliabideak aztertuko dira) Beste aldetik herrian dagoen etxebizitza **eskaintza** ere aztertuko dugu (zenbat, nolakoak, zenbatekoak, alokairuak...)		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna		**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	6.000 €	
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze-maila etxebizitzaren kalitatea, erabilgarritasuna eta eskuragarritasunari dagokionean.		
Exekuzio-kontrola	Hasi gabe		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Azterketa aurrera eramango duen lan taldea (Udaletxea)		
Finantzazioa	Udaletxea		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.2.3.3. EGUNEKO ZENTROA ERAIKI

Lerroa	LE2. Etxebizitza eta oinarrizko zerbitzuak bermatu.		
Programa	P.2.3. Udalerriko osasun eta gizarte zerbitzuetako baldintzak egokitu eta garatzeko programa		
Deskribapena			
Lehentasuna		**Ezekuzio/ezarpenerako epea**	
Maiztasuna		**Urteak**	
Aurreikusitako kostua			
Oharra			
Adierazleak	**1. Adierazlea: Eremu publiko irekien eta zerbitzuen erabilgarritasuna udalerrian**. Oinarrizko zerbitzuen erabilgarritasuna: Osasuna **12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze-maila gizarte eta osasun zerbitzuen mailari dagokionean. **14. Adierazle berezia: Gizarte politikako udal gastuak:** Udalak gizarte politiketarako bideratutako gastu arrunten ehunekoa.		
Exekuzio-kontrola			
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura			
Finantzazioa			

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.2.3.4. JAIOTZAK SUSTATU NAHIAN HAURREI ESKAINITAKO ZERBITZUAK HANDITU ETA HOBETU

Lerroa	LE2. Etxebizitza eta oinarrizko zerbitzuak bermatu.		
Programa	P.2.3. Udalerriko osasun eta gizarte zerbitzuetako baldintzak egokitu eta garatzeko programa		
Deskribapena	Jaiotzak sustatu nahian haurrei eskainitako zerbitzuak handitu eta hobetuko dira. - Haurtzaindegi zerbitzua bultzatu, inbertsioren bidez bai eta garbiketa, argia, ura...eta abar ordaintzeko laguntza eskainiz - Ludoteka bat martxan jarriz - Haurrei zuzendutako ekintza programa bat garatuz		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Puntuala	**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua		120.000 €	
Oharra			
Adierazleak	**1. Adierazlea: Eremu publiko irekien eta zerbitzuen erabilgarritasuna udalerrian**. Oinarrizko zerbitzuen erabilgarritasuna: Ikastetxe publikoak eta kultur eremuak. **12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze-maila udalerria -bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian-, ikastetxeen kalitatea eta kultur eta aisialdiko zerbitzuen mailari dagokionean. **14. Adierazle berezia: Gizarte politikako udal gastuak:** Udalak gizarte politiketarako bideratutako gastu arrunten ehunekoa.		
Exekuzio-kontrola	Hasi gabe		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.2.4.2. HIRUGARREN ADINEKOENTZAT ZERBITZUAK HOBETZEKO MARTXAN DAGOEN PLANGINTZAREKIN JARRAITU

Lerroa	LE2. Etxebizitza eta oinarrizko zerbitzuak bermatu.			
Programa	P.2.4. Hirugarren adineko pertsonen bizi kalitatea hobetzeko programa			
Deskribapena	Jadanik herrian ezarrita dagoen hirugarren adinekoentzako gizarte-laguntza modeloa bukatu; - Jubilatuentzako Kluba martxan jarri ,zaharrei zuzendutako baliabideak zabaltzeko aukera sortuz - Eguneko zentroa martxan jarri - Zaharren egoitza martxan jartzea - Babespeko etxeak martxan jartzea			
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra	
Maiztasuna	Hasita	**Urteak**	2005	
Aurreikusitako kostua		2.000.000 €		
Oharra				
Adierazleak	**1. Adierazlea: Eremu publiko irekien eta zerbitzuen erabilgarritasuna udalerrian**. Oinarrizko zerbitzuen erabilgarritasuna: osasuna. **12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze-maila etxebizitzaren kalitatea, erabilgarritasuna eta eskuragarritasunari, kultur eta aisialdiko zerbitzuen mailari eta gizarte eta osasun zerbitzuen mailari dagokionean. **14. Adierazle berezia: Gizarte politikako udal gastuak:** Udalak gizarte politiketarako bideratutako gastu arrunten ehunekoa.			
Exekuzio-kontrola	Hasita			
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea			

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

Finantzazioa	Udaletxea eta Bizkaiko Foru Aldundia

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.2.5.1. GAZTE PLANA BURUTU

Lerroa	LE2. Etxebizitza eta oinarrizko zerbitzuak bermatu
Programa	P.2.5. Gazteen bizi kalitatea hobetzeko programa

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

Deskribapena	Lea Artibaiko Amankomunazgoa osatzen duten 6 udalerriek argi daukate eskualdeko nerabe eta gazteen beharrizan eta premiei erantzuteko ekimen berriak behar direla. Eta horretarako gazte plana planifikazio estrategiko bat bezala ulertzen dugu, gazteen beharrizanetarako erantzunak eskaintzeko eta euren garapenerako behar diren ekimenak bultzatzeko. Hau dena, gazteen ondoan egonda egin behar da, eurengana hurbilduz, eurek entzunda eta baita be, euren inguruan dauden zerbitzu eta eragile desberdinak inplikatuta. Aipatu erantzun eta ekimenak honela eskaini behar direla. • Erantzun osoa eta integrala izan behar du. • Erantzun koordinatua eta elkarlanean egindakoa • Adoleszente/gazteekin eta eurentzat prestatutako erantzuna izan behar du, beraz, “trajea neurrira egin behar da”. Erantzunak lagundu behar du gazteen hazkunde, parte hartze eta emantzipazio prozesuan. • Gazteekin garatutako ekimenak izan behar dira,beraz, prozesu osoan nerabe eta gazteek parte-hartze aktibo eta zuzena izan behar dute. • Gazte bakoitzak bere interesen eta beharrizanen arabera askatasunez hartu ahal duen erantzuna izan behar du. • Estrategia orokorra Amankomunazgotik diseinatuko da eta udal bakoitzean bere errealitatera egokituz garatuko da. Horrela herri bakoitzeko ekintza planak eratu behar da. Edozein plan estrategiko bezala, gazte plana ere garatzeko lehendabizi diagnostiko bat egin beharko da, Lea Artibaiko Amankomunazgoa osatzen duten 6 herrietako gazteen errealitatea eta beharrizanak kontuan izateko hasiera hasieratik. Horren arabera diseinatuko baita gazteria arloan egin nahi ditugun ekimen eta jarduera guztiak. Beraz, hasteko 12tik 29 urte bitarteko nerabe eta gazteen diagnostiko kualitatibo bat egitea nahi dugu; ondoren diagnostiko kuantitatibo batekin osotu beharko da. Eta diagnostikoa egiten hasten den momentutik honako aspektu hauek izan nahi ditugu kontutan. • Inplikazioa eta koordinazioa • Honako gaiak osotasunez aztertu beharko lirateke. Etxebizitza, lana eta laneratzea, Enplegurako hezkuntza eta prestakuntza, Osasuna eta gizarte-ekintza, Aisialdia, kultura, kirola eta drogen kontsumoa. • Planteamendu kontua: Udalerri bakoitzeko errealitatea kontutan izango da, udalerri bakoitzeko ekintza planak diseinatuz. Amankomunazgotik bultzatu, garatu eta koordinatuko da. Gazte plan errealista bat egin nahi da, udaletako arduradun politikoak hasiera hasieratik honetan inplikatuz. Diagnostiko kualitatiboarekin hastea hurrengo urtean eta besteetan ere ildo horretatik jarraipena izatea nahi da. Elkartuta dauden gazteen partaidetza lortzen saiatuko da. Amankomunazgoan ez daukagunez gazteria zerbitzurik plan hau bultzatuko duten beste eragile edota zerbitzu batzuk ere arduratu beharko dira.

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

Lehentasuna	Handia		**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Luzea
Maiztasuna	Puntuala		**Urteak**	2006tik aurrera garatu beharreko plan finko bat izan behar da
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	Gazte plana eratzeko (apirila-urria) 30.000 € aurreikusi dira		
Oharra				
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze-maila etxebizitzaren kalitatea, erabilgarritasuna eta eskuragarritasunari, bertako lan aukerei, gizarte eta osasun zerbitzuen mailari eta kultur eta aisialdiko zerbitzuen mailari dagokionean.			
Exekuzio-kontrola				
Jarraipenaren /exekuzioaren ardura	Gazte plana eratzea lehen fasea da eta hor Lea Artibaiko Amankomunazgoa, 6 udaletxeen laguntzarekin arduratuko da. Droga gaietako prebentzio zerbitzuak lagunduko du baina gazte plana garatzeko, bigarren fasea alegia, udal bakoitzak hartu beharko du neurria edota beste baliabideren bat sortu.			
Finantzazioa	Lea Artibaiko Amankomunazgoa			

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.2.6.1. ESPERANTZA PROIEKTU KULTURALA AURRERA ERAMAN

Lerroa	LE2. Etxebizitza eta oinarrizko zerbitzuak bermatu.			
Programa	P.2.6. Udalerriko beharretara egokitutako aisialdia, kultura eta kirol zerbitzuak eskaintzeko programa			
Deskribapena				
Lehentasuna		**Ezekuzio/ezarpenerako epea**		
Maiztasuna		**Urteak**		
Aurreikusitako kostua				
Oharra				
Adierazleak	**1. Adierazlea. Eremu publiko irekien eta zerbitzuen erabilgarritasuna udalerrian.** Oinarrizko zerbitzuen erabilgarritasuna: Kultura eremuak **12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze-maila kultur eta aisialdiko zerbitzuen mailari dagokionean.			
Exekuzio-kontrola				
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura				
Finantzazioa				

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.2.6.2. KULTUR ARLOAN KOORDINAZIOA BILATZEARREN NEURRIAK HARTU

Lerroa	LE2. Etxebizitza eta oinarrizko zerbitzuak bermatu.		
Programa	P.2.6. Udalerriko beharretara egokitutako aisialdia, kultura eta kirol zerbitzuak eskaintzeko programa		
Deskribapena	- Arduraduna(k) izendatu - Aurrekontua finkatu - Jarduera programa bat finkatu - ...		
Lehentasuna		**Ezekuzio/ezarpenerako epea**	
Maiztasuna		**Urteak**	
Aurreikusitako kostua			
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze-maila kultur eta aisialdiko zerbitzuen mailari dagokionean.		
Exekuzio-kontrola			
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura			
Finantzazioa			

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.2.8.3. EUSKARA BIZIBERRIZTEKO PLAN NAGUSIAREN (EBPN) EKINTZAK BURUTU EUSKARA ZERBITZUAREN BITARTEZ

Lerroa	LE2. Etxebizitza eta oinarrizko zerbitzuak bermatu.		
Programa	P.2.8. Udalerrian euskararen normalizazioa bultzatzeko programa		
Deskribapena	Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiaren helburu nagusia da euskaraz bizi nahi duten herritarrei horretarako aukerak bermatzeko behar dituzten hizkuntza-politikarako neurriak erabakitzea eta bultzatzea eta euskara gizarteko arlo guztietara zabaltzea. Hiru lan-ildo edo helburu-estrategiko ditu: 1. Euskararen belaunaldiz belaunaldiko transmisioak etenik izan ez dezan lortzea. 2. Euskararen erabilera gizarteko esparru guztietara zabaltzea. 3. Euskara bera, komunikazio-tresna den aldetik, lantzea eta aberastea.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea(Urteak)**	Ertaina
Maiztasuna	Jarraia	**Urteak**	2004-2006
Aurreikusitako kostua		Proiektuaren kostua: 180.000 €	
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze-maila kultur eta aisialdiko zerbitzuen mailari dagokionean. **13. Adierazle berezia: Euskararen ezagutza.** Euskaraz dakiten biztanleen ehunekoa.		
Exekuzio-kontrola	Hasita		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Euskara Zerbitzua Teknikaria: Iratxe Lasa		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

Finantzazioa	Udala %60-70 Bizkaiko Foru Aldundia %10-20 Eusko Jaurlaritza %10-20

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.3.1.1. LARRUSKAIN AUZOKO UR HORNIDURA ARAZOARI KONPONBIDEA EMATEKO DEPOSITU BAT ERAIKI.

Lerroa	LE3. Hiri ingurunea eta ingurumen zerbitzuak hobetu		
Programa	P.3.1. Herrian ur hornikuntza sistema hobetu eta erreserba kopurua babesteko programa		
Deskribapena	Larruskain auzoko ur hornidura arazoak konpontzeko, 21.000 litroko hormigoiko depositua jarri da eta depositua ur hartuneaz lotzeko sarea sartu da baita ere. Dagoeneko “hirigune”ko eraikin batzuetara heldu da, hala nola, eskolara eta geratzen dena 2006an lotzeko asmoa dago		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Puntuala	**Urteak**	2005-2006
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	25.418 € (Depositua eta sarea)	
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari dagokionean, bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian.		
Exekuzio-kontrola	Aurreratuta		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea (Bulego Teknikoa)		
Finantzazioa	%50 BFA %50 Udaletxea		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.3.3.1 UDAL SANEAMENDU SARERA LOTU EZIN DIREN UDALERRIKO AUZOEI BESTE KONPONBIDE BAT EMAN

Lerroa	LE3. Hiri ingurunea eta ingurumen zerbitzuak hobetu		
Programa	P.3.3. Hondakin uren kudeaketa hobetzeko programa		
Deskribapena	Udalerriko auzoek (tartean **Meabe**koak) saneamendu sarera lotzeko dituzten arazoei irtenbidea bilatzea, kasuan-kasu. Meabeko saneamenduko sareari dagokionean, hauxe da asmoa: udalerriko sare orokorrari lotzea, ur zikinak ez ditzaten errekara isuri.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Jarraia	**Urteak**	2012 - 2014
Aurreikusitako kostua	**Euroak**		
Oharra			
Adierazleak	**8. Adierazlea. Hondakinak uretara isurtzea.** - Hondakin-uren saneamendu-sarearekin konektatuta ez dauden udalerriko etxebizitzak, eta ura tratatzeko sistema egokiak ez dituztenak.		
Exekuzio-kontrola	Hasita		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea (Bulego Teknikoa)		
Finantzazioa			

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.3.5.5. ARGITERI PUBLIKOAN ENERGIA ERAGINKORTASUNA HOBETZEKO FLUXU ERREDUKTOREAK ETA KONTSUMO BAXUKO LUMINARIAK JARTZEN JOAN

Lerroa	LE3. Hiri ingurunea eta ingurumen zerbitzuak hobetu		
Programa	P.3.5. Udalerriko energia optimizatu eta kontsumoa aurrezteko programa		
Deskribapena	Gaur egun egiten diren etxe berrien auzoetako argiterian kontsumo baxuko luminariak jartzen dira. Gainontzekoetan apurtzen joan ala ahal den neurrian kontsumo baxukoak jartzen dira.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Ertaina
Maiztasuna	Jarraia	**Urteak**	(1-3)
Aurreikusitako kostua	**Euroak**		
Oharra			
Adierazleak	**6. Adierazlea. Energia-kontsumoa**. Udalerriko elektrizitate eta gas naturalaren kontsumoa.		
Exekuzio-kontrola	Hasita		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea eta etxeetako promotoreak		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.3.7.1. HERRITARRAK HONDAKINEN EKOIZPENA ETA KUDEAKETA EGOKIAREN INGURUAN SENTIKORTZEKO KANPAINAK BURUTU

Lerroa	LE3. Hiri ingurunea eta ingurumen zerbitzuak hobetu.		
Programa	P.3.7. Hondakinen kudeaketa hobetzeko programa		
Deskribapena	Datorren urtean zabor bilketaren mankomunatzea dela eta birziklapenari buruzko sentikortze kanpaina bat egitea pentsatu da. Kanpaina honen helburuak hurrengoak izango lirateke: - Zerbitzu berrien informazioa zabaldu eta zalantzak argitu. - Birziklapena bultzatu eta sentsibilizazioa sustatu. Alde batetik kaleko jendeari zuzendutako ekintzak izango dira eta beste alde batetik ikastetxeetan ere gaia landuko da Kaleko jendeari zuzendutako ekintzak - Zabor bilketa zerbitzuaren identifikazio gida - Birziklapenari buruzko triptikoa - Portaletan ipintzeko kartela - Kalean zehar pegasteko kartelak - Kartoizko arkatzentzako potea - Hondakinen errobera Ikastetxeetako ekintzak - Birziklapenari buruzko tailerrak - Zaborrari buruzko irteera		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra (0-1)
Maiztasuna	Jarraitua	**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	27.154 €	
Oharra			
Adierazleak	**1. Adierazlea: Eremu publiko irekien eta zerbitzuen erabilgarritasuna udalerrian.** Oinarrizko zerbitzuen eskuragarritasuna: Birziklatzeko zerbitzuak edo instalazioak. **7. Adierazlea. Hondakinen sorrera eta kudeaketa**. Hiri hondakinen sorrera biztanleko eta eguneko. Hiri hondakinen kudeaketa.		
Exekuzio-kontrola	Hasi gabe		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Lea-Artibaiko Amankomunazgoa
Finantzazioa	Bizkaiko Foru Aldundia

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E 3.6.1. UDAL KIROLDEGIAN EGUZKI PLAKAK EZARRI

Lerroa	LE3. Hiri ingurunea eta ingurumen zerbitzuak hobetu		
Programa	P.3.6. Udalerrian energia berriztagarriak erabili eta sustatzeko programa		
Deskribapena	Atxondoko kiroldegian eguzki plakak jarriko dira Ezaugarriak: Non jarriko dira(kokalekua) Orientazioa eta makurdura (inclinación) Estruktura (fija, acero galvanizado...??) Beharrezko azalera(m^2) Potentzi nominala(KW) Jarritako potentzia(Wp) Modulu kopurua Inbertsore kopurua (zenbat eta ze kw) Conexión a red Eguzki plaka hauen bidez saneamenduko ur beroa lortuko da.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Puntuala	**Urteak**	2005-2006
Aurreikusitako kostua	**Euroak**		
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazle berezia: Energia berriztagarrien erabilera**. Energia berriztagarrien kontsumoa (edo produkzioa) guztira.		
Exekuzio-kontrola	Hasi gabe		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	BFA eta Udaletxea		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.3.7.9. HERRI GARBITASUNEAN HOBEKUNTZAK EGITEKO NEURRIAK HARTU

Lerroa	LE3. Hiri ingurunea eta ingurumen zerbitzuak hobetu		
Programa	P.3.7. Hondakinen kudeaketa hobetzeko programa		
Deskribapena	- Hiriguneko garbiketa urteko egun guztietan egitea (365 egunetan) - Xurgatze eta "baldeo" bidez egindako garbiketa aurrera eramatea - Garbitasun langileei lanaldia 15 ordu/egunra luzatu		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Puntuala	**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	120.000 €	
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari dagokionean, bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian.		
Exekuzio-kontrola	Hasita		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.3.9.1. OIZ MENDIKO PARKE EOLIKOAK TELEBISTA SEINALEAN ERAGINDAKO KALTEEI IRTENBIDEA EMAN

Lerroa	LE3. Hiri ingurunea eta ingurumen zerbitzuak hobetu		
Programa	P.3.9. Hiri ekipamenduak hobetu eta mantentzeko programa		
Deskribapena	Telebista seinalea berreskuratzeko, EITB eta RTVEek errepikagailu bat jarri du, Udaletxeak lurrak lortu eta itxi ditu horretarako eta behar izan diren gestioak egin ditu. Eolicas Euskadik bere aldetik obrak burutu ditu.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Puntuala	**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua	**Euroak**		
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari dagokionean, bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian.		
Exekuzio-kontrola	Amaituta		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea (Alkatea)		
Finantzazioa			

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.3.9.3. ARRETXINAGAKO ENPARANTZAN KONPONKETAK BURUTU

Lerroa	LE3. Hiri ingurunea eta ingurumen zerbitzuak hobetu		
Programa	P.3.9. Hiri ekipamenduak hobetu eta mantentzeko programa		
Deskribapena	Arretxinagako enparantza birgaitu eta urbanizatu.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Puntuala	**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	380.000 €	
Oharra			
Adierazleak	**1. Adierazlea: Eremu publiko irekien eta zerbitzuen erabilgarritasuna udalerrian.** Eremu publiko irekien erabilgarritasuna. **12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari -bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian-, eta eraikitako ingurunearen kalitateari dagokionean.		
Exekuzio-kontrola	Hasi gabe		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.3.9.5. PARKE PUBLIKO BAT ZABALDU

Lerroa	LE3. Hiri ingurunea eta ingurumen zerbitzuak hobetu		
Programa	P.3.9. Hiri ekipamenduak hobetu eta mantentzeko programa		
Deskribapena	Xemein-alden, 6500m^{2}ko parke bat egokitu eta erabilera publikorako zabalduko da. Parke honek, inguruan dituen elementu naturalak barneratuko ditu, hala nola, ibai ertzak, landareak eta zuhaitzak. Hasteko ikerlan bat egingo da, dauden baliabideak ahalik eta modu eraginkorrenean erabili ahal izateko, ondoren parkea egokitzeko obrak hasiko dira.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Puntuala	**Urteak**	2006
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	Ikerketaren kostua: 20.000 €	
Oharra			
Adierazleak	**1. Adierazlea: Eremu publiko irekien eta zerbitzuen erabilgarritasuna udalerrian.** Eremu ireki publikoen erabilgarritasuna. **12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari -bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian-, eta eraikitako ingurunearen kalitateari dagokionean.		
Exekuzio-kontrola	Hasi gabe		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea?		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.4.1.2. UDALERRIKO IRISGARRITASUN PLANEKO EKINTZAK AURRERA ERAMAN. TRABA ARKITEKTONIKOAK KENDU.

Lerroa	LE4. Herritarren mugikortasun beharrak iraunkortasun irizpideekin ase		
Programa	P.4.1. Udalerriaren irisgarritasuna bermatzeko programa		
Deskribapena	Itxurraldeko espaloia zabaldu. Honen bidez hesi arkitektonikoak kentzen joango dira irisgarritasuna hobetuz.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna		**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	140.000 €	
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari -bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian-, eta eraikitako ingurunearen kalitateari dagokionean.		
Exekuzio-kontrola	Hasi gabe		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.4.1.3. UDALETXE ZAHARREAN IGOGAILUA JARRI

Lerroa	LE4. Herritarren mugikortasun beharrak iraunkortasun irizpideekin ase		
Programa	P.4.1. Udalerriaren irisgarritasuna bermatzeko programa		
Deskribapena	Honen bidez hesi arkitektonikoak kentzen joango dira, udal eraikinetan irisgarritasuna hobetuz. Horretarako gaur egun dauden bulego batzuk kendu behar izango dira igogailuak behar duen zulua egin ahal izateko. Proiektua eta adjudikazioa 2005ean egiteko asmoa dago, 2006an obrak amaituta egon daitezen.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna		**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	89.086,15 €	
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari -bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian-, eta eraikitako ingurunearen kalitateari dagokionean.		
Exekuzio-kontrola	Hasita		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea eta EJ		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.4.3.1. HIRU UDALERRI NAGUSIETAKO MUGIKORTASUN PLANAK ARTIKULATU ETA GAINERAKO UDALERRIEN EGOERA INTEGRATUKO DITUEN ESKUALDE MAILAKO MUGIKORTASUN PROIEKTU BAT BURUTU

Lerroa	LE4. Herritarren mugikortasun beharrak iraunkortasun irizpideekin ase		
Programa	P.4.3. Garraiobide alternatiboak sustatzeko programa		
Deskribapena	Mankomunitatetik **Mugikortasun plana** garatuko da. Lehenengo **Diagnosi** bat egingo da,egoera ezagutu , aldagai guztiak kontutan hartu eta helburuak finkatzeko Gero diagnosi eta helburu horien arabera **proposamen batzuk** egingo dira **tokiko eta eskualdeko mailan**, irizpide estrategiko bat erabiliz bai eta proposamen zehatz batzuk emanaz ere. Enfasi berezia emango zaio , garraio publikoaren erabilerari eta oinezko eta bizikletazko mugikortasunari.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Puntuala	**Urteak**	2005-2006
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	54.984 €	
Oharra			
Adierazleak	**3. Adierazlea: Tokiko mugikortasuna eta bidaiarien garraioa.** Erabilitako garraiobideak eta ibilitako distantziak (Oinez, bizikletaz, autobusez...). **4. Adierazlea: Garraio azpiegituretan erabilitako udal azaleraren banaketa.** **12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari -bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian-, eraikitako ingurunearen kalitateari eta garraio zerbitzuen mailari dagokionean.		
Exekuzio-kontrola	Hasita		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Amankomunazgoa
Finantzazioa	IHOBE eta Lea Artibai Amankomunazgoa

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.4.3.6. PEATONALIZAZIO PROIEKTUA AURRERA ERAMAN

Lerroa	LE4. Herritarren mugikortasun beharrak iraunkortasun irizpideekin ase		
Programa	P.4.3. Garraiobide alternatiboak sustatzeko programa		
Deskribapena	Markina-Xemeingo alde zaharra (hirigune historikoa) oinezkoentzat jartzea da asmoa. Horretarako, kaleak nibelatu, galtzada-harri berriak jarri eta sarreretan pibotak eta lorontziak jarri dira autoak sar ez daitezen. 2005en Osteko kalea amaitu da. Datorren urteetan, zelai inguruko kalea ere oinezkoentzat jartzea da asmoa, Etxebarriko saihesbidea egiten denean.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Luzea
Maiztasuna	Jarraia	**Urteak**	2005-2010
Aurreikusitako kostua	**Euroak**		
Oharra			
Adierazleak	**4. Adierazlea: Garraio azpiegituretan erabilitako udal azaleraren banaketa.** Oinezkoek erabiltzeko azalera. **12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari -bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian-, eta eraikitako ingurunearen kalitateari dagokionean.		
Exekuzio-kontrola	Hasita		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea eta EJ (IZARTU)		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.4.5.4. MARKINA-XEMEINGO SARRERAN BIRIBILGUNE BAT ERAIKI

Lerroa	LE4. Herritarren mugikortasun beharrak iraunkortasun irizpideekin ase.		
Programa	P.4.5. Bide sarearen hobekuntza gauzatzeko programa		
Deskribapena	Biribilgune honen bidez Markina-Xemeingo hirigunera doazen norabideen birbanaketa lortuko da. Beste aldetik aukera berriak sortuko dira Abesua kalea oinezkoentzat jartzeko eta noranzko bakarreko kaleak sortzeko.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna		**Urteak**	2005-2006
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	1.200.000 €	
Oharra			
Adierazleak			
Exekuzio-kontrola	Hasi gabe		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.5.2.1. ESKOLAKO TOKIKO AGENDA GARATU

Lerroa	LE5. Herritarrekiko komunikazioa eta herritarren sentikortze eta parte-hartzea hobetu		
Programa	P.5.2. Herritarrek Udalerriko ekimenetan duten parte-hartzea areagotzeko programa		
Deskribapena	Orain dela bi urte hasi zen Markina-Xemeingo eskoletan Eskolako Agenda 21 programa garatzen. Jadanik Bera-Kruz Ikastetxea, Bekobenta Eskola publikoa eta Markina BHI programa honen barne daude . Lanbide hasiera datorren urtean sartuko da. Aurreko urtean Energia landu zuten eta eurek bete beharreko baldintzak bete zituzten.Udaletxeak bere aldetik ere prozesu hau bultzatzeko konpromisoa hartuko du; Alde batetik, - Eskolako Agenda 21 programa aurrera eramateko Eusko jaurlaritza, Ikastetxea eta udalaren arteko konpromisoa sinatuz Eta bestetik, - Umeek herriaren egoera ezagutu ondoren proposatutako hobekuntza neurriak udalbatza edo audientzia baten bidez jasotzea - Eskolako foroetarako udaletxeko ordezkari bat izendatzea		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	laburra
Maiztasuna	Jarraia	**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua	**Euroak**		
Oharra			
Adierazleak	**2. Adierazle berezia: Ingurumen heziketa.** Udalerrian garatutako ingurumen heziketako jardueren kopurua eta horietan parte hartzea. **5. Adierazle berezia: Ingurumeneko udal gastuak.** Ingurumeneko udal gastu arrunten ehunekoa.		
Exekuzio-kontrola	Hasita		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea
Finantzazioa	Lea-Artibaiko Amankomunazgoa

<table>
<tr><td>Markina-Xemein</td><td>MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA

EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK</td><td>Berrikuspena: 0
Data:</td></tr>
</table>

E.5.2.2. HERRITARREN PARTE HARTZERI JARRAIPENA EMAN.

<table>
<tr><td>Lerroa</td><td colspan="4"><u>LE5</u>. Herritarrekiko komunikazioa eta herritarren sentikortze eta parte-hartzea hobetu</td></tr>
<tr><td>Programa</td><td colspan="4">P.5.2. Herritarrek Udalerriko ekimenetan duten parte-hartzea areagotzeko programa</td></tr>
<tr><td>Deskribapena</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Lehentasuna</td><td colspan="2"></td><td>Exekuzio/ezarpenerako epea</td><td></td></tr>
<tr><td>Maiztasuna</td><td colspan="2"></td><td>Urteak</td><td></td></tr>
<tr><td>Aurreikusitako kostua</td><td>Euroak</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td>Oharra</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Adierazleak</td><td colspan="4">12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila. Herritarren gogobetetze maila udal plangintza egiteko eta erabakiak hartzeko prozesuetan parte hartzeko aukerei dagokionean.
18. Adierazle berezia: Herritarren parte-hartzea. Herritarren parte-hartzea helburu duten udal organo egonkorren bilera kopurua , horietan aztertzen diren gaiak bereiziz (ingurumena, gizartea...).</td></tr>
<tr><td>Exekuzio-kontrola</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td>Finantzazioa</td><td colspan="4"></td></tr>
</table>

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.6.2.3. MURGA ETXEKO LORATEGI BOTANIKOA ETA BASOA EZAGUTARAZTEKO INGURUMEN GELA ETA INTERPRETAZIO ZENTROA EGITEA.

Lerroa	LE6. BIOANIZTASUNA ETA PAISAIA BABESTU ETA UDALERRIKO GUNE ETA ELEMENTU ESANGURATSUAK EZAGUTARAZI		
Programa	**P.6.2. Udalerriko gune eta elementu naturalak ezagutarazteko programa**		
Deskribapena	Markina Xemeingo Udaletxeak, Abesua kalearen alboan dagoen Murga etxeak duen lorategia eta basoa eskuratzeko asmoa du. Hau dela eta, berton aurkitzen diren natura baliabideak herritarrei ezagutarazteko, Murga basoan dagoen lorategi botanikoari buruzko interpretazio zentroa eta ingurumen gela egitea da ekintza honen helburu. Horretarako, gaur egun Udalak liburutegia duen kokagunean beharrezkoak diren azpiegiturak egin behar ditu erabilera berri honek eskatzen dituen baldintzak betetzeko.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Puntuala	**Urteak**	2006
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	225.000 €	
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udal plangintza egiteko eta erabakiak hartzeko prozesuetan parte hartzeko aukerei dagokionean. **18. Adierazle berezia: Herritarren parte-hartzea.** Herritarren parte-hartzea helburu duten udal organo egonkorren bilera kopurua , horietan aztertzen diren gaiak bereiziz (ingurumena, gizartea...).		
Exekuzio-kontrola	Hasi gabe		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Bulego teknikoa		
Finantzazioa	Udala Bizkiko Foru Aldundia		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.7.1.2. SORTZEN ARI DIREN INDUSTRIA POLIGONOETAN KOKATZEN DIREN ENPRESA ETA UDALAREN ARTEKO KOORDINAZIOA BILATU GUNE HAUEN KUDEAKETARAKO

Lerroa	LE7. Iraunkortasun irizpideak txertatu udal kudeaketan		
Programa	P.7.1 Udalerriko jarduera ekonomikoen zaintza eta kontrola burutzeko programa		
Deskribapena	Kareaga I Poligonoan, Garbiketa, Argiztapena eta Kartelen kokapena adosteko, poligonoen arduradunen eta udaletxearen artean koordinazio bat bilakatu da. Horretarako pertsona bat izendatu da bitartekari lanak egiteko.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Puntuala	**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua	**Euroak**		
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari dagokionean, bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian.		
Exekuzio-kontrola	Hasita		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Bulego teknikoa		
Finantzazioa			

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.7.2.4. UDAL LARRIALDI PLANA AURRERA ERAMAN

Lerroa	LE7. Iraunkortasun irizpideak txertatu udal kudeaketan		
Programa	P.7.2. Udalaren jardueran iraunkortasun irizpideak txertatzeko programa		
Deskribapena	Dagoen larrialdi plana eguneratzen daude. Lehenengo fasean Polikiroldegiko larrialdi plana eguneratu da. Asmoa da datorren urtean herriarena eguneratzea da.		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Ertaina
Maiztasuna		**Urteak**	2005-2008
Aurreikusitako kostua	**Euroak**	1.fasea 2.629 €	
Oharra			
Adierazleak	**12. Adierazlea: Herritarrek udal-komunitatearekin duten gogobetetze-maila.** Herritarren gogobetetze maila udalerriari dagokionean, bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian.		
Exekuzio-kontrola			
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	PREVENCILAN		
Finantzazioa	Udaletxea		

Markina-Xemein	**MARKINA-XEMEINGO EKINTZA PLANA** EKINTZEN DESKRIBAPEN FITXAK	Berrikuspena: 0 Data:

E.7.2.5. UDALAREN KONTRATAZIOETAN ETA EROSKETETAN IRAUNKORTASUN IRIZPIDEAK TXERTATU

Lerroa	LE7. Iraunkortasun irizpideak txertatu udal kudeaketan		
Programa	P.7.2. Udalaren jardueran iraunkortasun irizpideak txertatzeko programa		
Deskribapena	Udaletxeak iraunkortasun irizpideak txertatuko ditu administrazio kontratuetan. Horretarako hurrengo kontzeptuak aintzat hartuko dira: - Kontsumo baxuko inprimagailuak eta informatikako ekipamenduak aukeratuko dira bestelakoen aldean - %100 birziklatutako paperaz hornituko da - Eguzki energiaren bidez eta berriz betetzen diren pilen bidez ibiltzen diren tresnak aukeratuko dira bestelakoen aldean - Udal eraikinen garbiketarako, ekoetiketadun produktuak erabili eta barneko hondakinak gaikako bilketa bidez batzen dituzten enpresak aukeratuko dira.....		
Lehentasuna	Handia	**Exekuzio/ezarpenerako epea**	Laburra
Maiztasuna	Jarraia	**Urteak**	2005
Aurreikusitako kostua	**Euroak**		
Oharra			
Adierazleak	**4. Adierazle berezia: Jasangarritasuna sustatzen duten produktuen kontsumoa.** Etiketa ekologikoa duten produktuen eta produktu biologikoen edo merkataritza-jarduera leialen (merkataritza justua) xede direnen kontsumo osoaren ehunekoa. **5. Adierazle berezia: Ingurumeneko udal gastuak.** Ingurumeneko udal gastu arrunten ehunekoa. **6. Adierazlea. Energia-kontsumoa** **7. Adierazlea. Hondakinen sorrera eta kudeaketa**		
Exekuzio-kontrola	Hasita		
Jarraipenaren/ exekuzioaren ardura	Udaletxea		
Finantzazioa	Udaletxea		

2. ERANSKINA: ADIERAZLEAK KALKULATZEKO FITXAK

<table>
<tr><td colspan="4">1. Adierazlea</td></tr>
<tr><td colspan="4">EREMU PUBLIKO IREKIEN ETA ZERBITZUEN ERABILGARRITASUNA UDALERRIAN</td></tr>
<tr><td>Definizioa</td><td colspan="3">Eremu publiko irekietatik (5.000 m2 baino gehiago dituztenak eta edozein neurritakoak) eta oinarrizko zerbitzuetatik 300 metrora edo gutxiagora bizi den udalerriko (herrigunea eta nekazaritza-auzoetako eremu finkatuak) biztanleriaren ehunekoa ebaluatzen du. Modu osagarrian, adierazle hau 150 eta 500 metro bitarteko distantzietarako kalkuluak egiteko erabil daiteke

Adierazle honekin egingo diren kalkuluetarako, eremu publiko irekitzat ondokoak hartuko dira:

▫ Oinezkoek eta txirrindulariek erabiltzeko parke publikoak, lorategiak edo eremu irekiak. Zirkulatzeko guneak edo banaketa-lerro berdeak eta hilerriak ez dira kontuan hartuko, tokian tokiko agintariek horien aisialdirako funtzioa edo natur izaera ezartzen ez badute behinik behin, edo horien garrantzi historikoa edo kulturala ezartzen ez badute.

▫ Dohain erabiltzeko aire zabaleko kirol-instalazioak

▫ Ia urte osoan jendeak dohain erabil ditzakeen jabetza pribatuko eremuak: parke pribatuak eta aisialdirako eta aire zabaleko jarduerak egiteko nekazaritzarako lurrak (esate baterako, baserri-eskolak).

Kontuan hartu beharreko zerbitzuak hauek dira:

▫ Lehen mailako osasun-laguntza publikoa (medikuntza orokorreko medikua, familia-medikua, farmaziak, ospitaleak, lehen mailako arreta-zentroak edo beste edozein osasun-zentro publiko).

▫ Gutxieneko maiztasunarekin (ordu-erdi) ibiltzen diren garraio publikoko lineak, hiriko autobusaren eta taxien geltokiak bereiziz

▫ Ikastetxe publikoak (derrigorrezko irakaskuntzako zentro publikoak eta haurtzaindegi publikoak).

▫ Janari-dendak, elikagaiak saltzeko guneak eta okindegiak.

▫ Birziklatzeko zerbitzuak edo instalazioak: gaikako bilketarako edukiontziak, garbiguneak, puntu berdeak

▫ Finantza-erakundeak

▫ Kirol-eremuak.

▫ Kultur eremuak: kultur etxeak, liburutegiak, gizarte-etxeak, museoak, erakusketa-aretoak, antzokiak, zinema-aretoak etab</td></tr>
<tr><td>Unitateak</td><td colspan="3">%</td></tr>
<tr><td>Balioa</td><td></td><td>Urtea</td><td></td></tr>
<tr><td>Informazio iturria</td><td colspan="3">IHOBEk lau urtean behin egiten duen galdeketaren bidez datuak lortzea (udal-ekobarometroa).</td></tr>
</table>

	1. Adierazlea
	EREMU PUBLIKO IREKIEN ETA ZERBITZUEN ERABILGARRITASUNA UDALERRIAN
Lortu nahi den joera	Handitu
Europarra	Bai
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.

<table>
<tr><td colspan="4" align="right">2. Adierazlea</td></tr>
<tr><td colspan="4" align="right">LURZORUAREN ERABILERA IRAUNKORRA</td></tr>
<tr><td>Definizioa</td><td colspan="3">lurzoruaren erabileran iraunkortasun-mailari buruzko ikuspegi integratua eskaintzen duten alderdiak biltzen ditu. Aztertutako faktoreek hauek barne hartzen dituzte:

1. Artifizializatutako lurzorua: artifizializatutako lurzoruaren ehunekoa udalerriaren azalera osoarekiko (%). Aurreikusitako hazkundea ere ondoan adieraz daiteke (lurzoru urbanizagarria).

2. Utzitako lurrak eta poluituta egon daitezkeenak: utzitako lurraren azalera (m2) eta poluituta egon daitekeena (m2).

3.Lurzoruaren erabileraren intentsitatea:

Biztanle-kopurua artifizializatutako lurzoruaren km2-ko

Etxebizitzetarako hiri-lurzoruko biztanle-kopurua etxebizitzetarako hiri-lurzoruaren km2-ko

4. Garapen berria: eraikuntza berrien banaketa hauen artean:

Erabili gabeko lurzorua (%): lehenago eraikitzeko erabili ez diren lurrak (normalean birkalifikatutako lurzoru landatarra).

Utzita eta poluituta zeuden lurzoruen berreskurapena (%).

Gainerako lurzoruak (%).

5. Hiriko azaleren berriztapena(*):

Eraikinak erabat edo partzialki zaharberritzea (azalera osoaren m2-ak eta kopuru osoa), fatxada berritu zaien eraikin-kopurua barne).

Utzitako lurzoruak berreskuratzea (orubearen azaleraren m2-ak eta kopuru osoa) hiriko erabilera berrietarako (berdeguneak barne).

Poluitutako lurzoruak berreskuratzea (m2 eta kopuru osoa).

6. Babestutako azalera udalerriko azalera osoarekiko (%).</td></tr>
<tr><td>Unitateak</td><td colspan="3">1, 4 eta 6: %

2 eta 5: m^2

3: bizt / Km^2</td></tr>
<tr><td>Balioa</td><td></td><td>Urtea</td><td></td></tr>
<tr><td>Informazio iturria</td><td colspan="3">Kalkulatzeko beharrezko aldagaiak eta iturriak hauek dira:

Artifizializatutako lurzorua: izaera naturala galdu duen lurzoru osoa (lurzoru hiritarra, industriak, errepideak, etab.). Hirigintza edo fotointerpretazioko zinegotzigoa (GIS).</td></tr>
</table>

	2. Adierazlea
	LURZORUAREN ERABILERA IRAUNKORRA
	Udalerriaren azalera osoa: udalerriaren administrazioaren kontrolpean dagoena. EUSTAT edo Hirigintzako zinegotzigoa. Utzitako lurzoruak: erabilera produktiborik ez duen artifizializatutako lurzorua (etxebizitzak, industriak edo zerbitzuak). Hirigintzako zinegotzigoa. Poluituta egon daitezkeen lurzoruak: IHOBE (Poluituta egon daitezkeen lurzoruen inbentarioa). Biztanleak: udal-errolda. Etxebizitzetarako hiri-lurzorua: Hirigintzako zinegotzigoa. Etxebizitzetarako hiri-lurzoruko biztanleak: Hirigintzako zinegotzigoa. Erabili gabeko lurzoruko eraikuntza berriak (CORINE Land Cover-en kategoria guztiak, "artificial surfaces" izan ezik). Hirigintzako zinegotzigoa. Eraikuntza berriak gainerako lurzoruetan. Hirigintzako zinegotzigoa. Eraikinen zaharberritzea: zaharberritutako eraikinen (fatxada barne) azalera osoa (solairu guztien azaleraren batura) eta kopurua. Hirigintzako zinegotzigoa. Utzitako lurzoruak erabilera berrietarako berreskuratzea: utzitako lurzoru artifizializatuaren azalera utzita zegoen lurzoru berreskuratuaren azalera eta berreskuratutako gune-kopuru. Hirigintzako zinegotzigoa. Poluitutako lurzoruak berreskuratzea: IHOBE. Babestutako azalera: landaredia edo paisaia babestuta duten inguruak, etorkizuneko garapena mugatuta dutenak. Hirigintzako zinegotzigoa.
Lortu nahi den joera	▫ 3.1,3.2, 4.2, 4.3, 5 eta 6: handitu ▫ 1,2 eta 4.1: Txikiagotu
Europarra	Bai
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.

			3. Adierazlea
			TOKIKO MUGIKORTASUNA ETA BIDAIARIEN GARRAIOA
Definizioa	Udalerriko herritarren mugikortasuna aztertzen du. Herritar bakoitzaren mugikortasun-eredu orokorra definitzeko alderdiak barne hartzen ditu: 1. Bizilagun bakoitzak egunero egiten duen desplazamendu-kopurua batez beste (desplazamendu-kopurua biztanleko). 2. Bizilagun bakoitzak batez beste egindako distantzia (km biztanleko). 3. Herritar bakoitzaren desplazamenduen batez besteko iraupena (minutuak biztanleko). 4. Desplazamenduaren arrazoia eta asteko erregulartasuna, desplazamenduak honela sailkatuz: sistematikoak edo ez-sistematikoak (bidaia sistematikoen % vs. bidaia ez-sistematikoen %). 5. Desplazamenduak egiteko erabilitako garraiobideak eta desplazamendu bakoitzean egindako distantziak (kontuan hartutako garraiobide bakoitzari dagokion %). Mugitzeko ondorengo moduak hartu dira kontuan:		
Unitateak	Despl/bizt: 1 Km/bizt: 2 Minutu/bizt:3 %: 4 eta 5		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	IHOBEk lau urtean behin egiten duen galdeketaren bidez datuak lortzea (udal-ekobarometroa).		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu: 1, 2, 3 eta desplazamendu pribatuak. Handitu: motorrik gabeko desplazamenduak eta desplazamendu kolektiboak		
Europarra	Bai		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.		

<table>
<tr><td colspan="4" align="right">4. Adierazlea</td></tr>
<tr><td colspan="4" align="right">GARRAIO-AZPIEGITURETAN ERABILITAKO UDAL-AZALERAREN BANAKETA</td></tr>
<tr><td>Definizioa</td><td colspan="3">Udalerrian garraiobideen azpiegituretan erabilitako azaleraren banaketa (%) ebaluatzen du, garraiobide hori zein den kontuan hartuta:

1. Oinezkoek erabiltzeko azalera (erabilera ugariko kaleak, baina oinezkoek lehentasuna izango dutenak –alderantzizko lehentasuna– eta espaloiak).

2. Bizikletetarako egokitutako azalera (bizikletetarako bideak).

3. Garraio publiko kolektiboak erabiltzeko azalera (autobusen bideak edo trenbideak).

4. Motordun ibilgailuek erabiltzeko azalera (hiri barneko eta hiri arteko errepideak), garraio publiko kolektiboak erabiltzeko azalera alde batera utzita.</td></tr>
<tr><td>Unitateak</td><td colspan="3">%</td></tr>
<tr><td>Balioa</td><td></td><td>Urtea</td><td></td></tr>
<tr><td>Informazio iturria</td><td colspan="3">Adierazle hau kalkulatzeko hiru metodo erabil daitezke:

1. Udalerriko kartografia digitaleko sistemen bidez datuak lortzea (GIS).

2. Kategoria bakoitzak erabiltzeko azaleraren kalkulua udalerriko kartografia zehatza erabiliz.

3. Tokian tokiko lanen bidez datuak lortzea.</td></tr>
<tr><td>Lortu nahi den joera</td><td colspan="3">▫ 1, 2 eta 3: Handitu

▫ 4: Txikitu</td></tr>
<tr><td>Europarra</td><td colspan="3">Ez</td></tr>
<tr><td>Oharrak</td><td colspan="3">Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.</td></tr>
</table>

5. Adierazlea			
UR-KONTSUMOA			
Definizioa	Udalerriko ur-kontsumoa hainbat ikuspuntutatik aztertzen du: 1. Uraren etxeko kontsumoa (litro/bizt./egun). 2. Udalerriko ur-eskaria (altako hornidura) guztira (m3/urte). 3. Ur-eskari osoaren banaketa sektoreka udalerrian (%). Ondoko sektoreak hartu dira kontuan: Etxekoa, zerbitzuak, industria, udalerria, nekazaritza. 4. Banaketa-sarean gertatzen diren galerak, ur-eskari osoaren ehuneko gisa (%).		
Unitateak	litr/bizt.//egun: 1 m3/urte: 2, 4 %: 3		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Kalkulatzeko informazio-iturriak hauek dira: • Uraren etxeko kontsumoa (fakturatutako ur-bolumena): udalerriko ur-horniketaz arduratzen den enpresa. • Ur-eskaria guztira: udalerriko ur-horniketaz arduratzen den enpresa (ur-hartune pribatuak ere barne hartu behar dira, datu hori eskuragarri dagoen kasuetan behinik behin, bai eta nekazaritzaren sektoreko ur-eskaria ere). • Ur-eskariaren banaketa sektoreka: udalerriko ur-horniketaz arduratzen den enpresa, eta ureztatzaile-elkarteak nekazaritzaren sektorerako. • Biztanleak: udal-errolda.		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.		

			6. Adierazlea
			ENERGIA-KONTSUMOA
Definizioa	Udalerriko energia-kontsumoa (elektrizitatea eta gas naturala) aztertzen da, hainbat ikuspuntutatik: 1. Elektrizitatearen eta gas naturalaren etxeko kontsumoa (tpb/bizt./urte). 2. Udalerriko elektrizitatearen eta gas naturalaren kontsumoa guztira, energia-iturriaren arabera (tpb/urte). 3. Udalerriko energia-kontsumoaren banaketa sektoreka. Kontuan hartu beharreko sektoreak: Etxekoa, Zerbitzuak, Industria, Udalerria, Garraioa, Nekazaritza.		
Unitateak	tpb/bizt//urte: 1 tpb/urte: 2 %: 3		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturriak	Kalkulatzeko informazio-iturriak hauek dira: Gas naturalaren, eta elektrizitatearen kontsumoa: enpresa hornitzaileei sektoreen arabera izan den kontsumoaz galde dakieke. Biztanleak: udal-errolda		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.		

			7. Adierazlea
			HONDAKINEN SORRERA ETA KUDEAKETA
Definizioa	Sortutako hondakinen bolumena eta horien kudeaketa aztertzen da. Kontuan hartuko diren aldagai nagusiak hauek dira: 1. Hiri-hondakinen sorrera, biztanleko eta eguneko (kg/bizt./egun). 2. Hiri-hondakinen kudeaketa: balorizazioa (birziklatzea –gaikako bilketa eta errausketa– edo zabortegia (%)). 3. Hondakin arriskutsuen sorrera (tona/urte). 4. Hondakin arriskutsuen kudeaketa: balorizatzea eta ezabatzea (%).		
Unitateak	Kg/biz//egun:1 %: 2 eta 4 tona/urte: 3		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Kalkulatzeko informazio-iturriak hauek dira: Hiri-hondakinen sorrerari eta kudeaketari buruzko datuak: Hiri-hondakinen bilketari (ohikoa, gaikakoa eta puntu berdeak) eta kudeaketari buruzko datuak eskatzea Mankomunitateei (Gipuzkoa), Koadrilei (Araba) eta Garbikerri (Bizkaia) . Gerta daiteke datuak ez agertzea udalerrien arabera bereizita; hala bada, biztanle bakoitzeko batezbestekoa aterako da. Hondakin arriskutsuen sorrerari eta kudeaketari buruzko datuak: Eusko Jaurlaritzari (Ingurumen Sailburuordetza) eskatzea udalerrian dauden eta Hondakin Arriskutsuen Sortzailetzat sailkatu diren industriek adierazitako Hondakin Arriskutsuen kopurua. Biztanleak: Udal-errolda.		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu: 1, 3, zabortegia eta ezabatzea. Handitu: balorazioa		
Europarra	Ez		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.		

<table>
<tr><td colspan="4" align="right">8. Adierazlea</td></tr>
<tr><td colspan="4" align="right">HONDAKINAK URETARA ISURTZEA</td></tr>
<tr><td>Definizioa</td><td colspan="3">Uraren kalitatea aztertzen da, bi ikuspegi hauetatik:

1. Ibaien kalitatea (BMWP’ Indizea) eta, dagokionean, kostaldeko uraren eta estuarioetakoaren kalitatea (koefiziente biotikoa).

2. Hondakin-urak tratatzeko sistemak dituzten udalerriko etxebizitzak (%).

2.1. Hondakin-uren saneamendu-sarearekin konektatuta dauden udalerriko etxebizitzak (%).

2.2. Hondakin-uren saneamendu-sarearekin konektatuta ez dauden udalerriko etxebizitzak, baina ura tratatzeko sistema egokiak dituztenak (%)</td></tr>
<tr><td>Unitateak</td><td colspan="3">BMWP´ Indizea eta Koefiziente biotikoa: 1

%: 2</td></tr>
<tr><td>Balioa</td><td></td><td>Urtea</td><td></td></tr>
<tr><td>Informazio iturria</td><td colspan="3">Informazio-iturriak hauek dira:

Ibaien kalitateari (BMWP’ Indizea) eta estuarioetako eta kostaldeko urari (Koefiziente biotikoa) buruzko datuak: Eusko Jaurlaritzari (Ingurumen Sailburuordetzari) eskatuko zaio udalerritik gertuko estazioei dagokien informazioa. Batzuetan, Foru Aldundiek ere izan dezakete horrelako informazioa.

Hondakin-uren saneamendu-sarearekin lotuta dauden udalerriko etxebizitzei buruzko datuak.

Udalerriko etxebizitzak. Hirigintzako zinegotzigoa</td></tr>
<tr><td>Lortu nahi den joera</td><td colspan="3">Hobetu: 1.

Handitu: 2.</td></tr>
<tr><td>Europarra</td><td colspan="3">Ez</td></tr>
<tr><td>Oharrak</td><td colspan="3">Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.</td></tr>
</table>

9. Adierazlea			
INGURUMEN-KUDEAKETAKO SISTEMAK UDALERRIAN			
Definizioa	Udalerriko jardueretan ingurumen-kudeaketako sistemek (ISO 14001, EMAS, Ekoscan, Jasangarritasun Txostenak) duten ezarpen-maila aztertzen da. Arlo hauek hartuko dira kontuan: 1. Enpresa handiak eta ertainak. 2. Herri-erakundeak (Udala eta herri-elkarte eta -erakundeak). 3. GKEak.		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Kalkulatzeko informazio-iturriak hauek dira: Ingurumen-kudeaketako sistemak dituzten enpresa handiak eta ertainak: IHOBE. Ingurumen-kudeaketako sistemak dituzten herri-erakundeak: Udala, IHOBE. Ingurumen-kudeaketako sistemak dituzten GKEak: Udala, IHOBE. Enpresa handi eta ertainen, herri-erakundeen eta GKEen kopurua: Udala.		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Bai		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.		

10. Adierazlea			
POBREZIA ETA GIZARTE-BAZTERKETA			
Definizioa	Oinarrizko Errentaren prestazioa jasotzen duten udalerriko familien ehunekoa		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Kalkulatzeko informazio-iturriak hauek dira: Oinarrizko Errentaren prestazioa jasotzen duten familien kopurua: Udaleko Gizarte Zerbitzuen saila. Familia-unitateen kopurua: Udala, EUSTAT.		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.		

11. Adierazlea			
LANGABEZIA-TASA			
Definizioa	Biztanleria aktiboaren barnean dauden langabeen ehunekoa aztertzen du		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Adierazle hau kalkulatzeko informazio-iturriak hauek dira: Langabezia-tasa: EGAILAN edo EUSTAT		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.		

12. Adierazlea			
HERRITARREK UDAL-KOMUNITATEAREKIN DUTEN GOGOBETETZE-MAILA			
Definizioa	Herritarrek beren ustez duten ongizate-maila aztertzen da. Horretarako, oro har, komunitateari eta, zehazki, beste alderdi zehatz batzuei dagokienez duten gogobetetze-maila aztertzen du (oso gustura, nahiko gustura, ez oso gustura, batere gustura ez, ez daki edo ez du erantzun). Hau da, herritarrak honako arlo hauekin gustura dauden aztertzen du: 1. Udalerria, bizitzeko eta lan egiteko toki den neurrian. 2. Etxebizitzaren kalitatea, erabilgarritasuna eta eskuragarritasuna. 3. Bertako lan-aukerak. 4. Natur ingurunearen kalitatea eta kopurua (berdeguneak, ibaiak, etab.). 5. Eraikitako ingurunearen kalitatea (kaleak, espazio publikoak, eraikinen egoera, etab.). 6. Gizarte- eta osasun-zerbitzuen maila. 7. Kultur eta aisialdiko zerbitzuen maila. 8. Ikastetxeen kalitatea. 9. Herri-garraioko zerbitzuen maila. 10. Udal-plangintza egiteko eta erabakiak hartzeko prozesuetan parte hartzeko aukerak. 11. Herritarren segurtasun-maila.		
Unitateak	% eta batez besteko balioa		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	IHOBEk lau urtean behin egiten duen galdeketaren bidez datuak lortzea (udal-ekobarometroa).		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Bai		
Oharrak	Adierazle hau Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Sailak eginiko, betiere nazioarteko adierazleetan oinarriturik, eta EAEko udal guztientzat komunak diren iraunkortasunerako 12 adierazle sistemako bat da.		

Adierazle berezia 1			
HIRIKO AIREAREN KALITATEA			
Definizioa	Kalitate oneko airea erregistratzen den egun kopurua		
Unitateak	Egun kopurua		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	EAE-ko Airearen kalitatea neurtzeko sareko estazioetako informazioa eskatzea Eusko Jaurlaritzari.		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 2			
INGURUMEN-HEZIKETA			
Definizioa	Udalerrian garatutako ingurumen-heziketarako jardueren kopurua eta horietan parte hartzea		
Unitateak	Jarduera kopurua/ parte-hartzaile kopurua		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Udaleko Ingurumen Saila		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 3			
ENERGIAREN ERAGINKORTASUNA ETXEBIZITZETAN			
Definizioa	Energiaren eraginkortasunari buruzko ziurtagiriak dituzten etxebizitzen/eraikinen kopurua		
Unitateak	Etxebizitza kopurua		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	EVE/CADEM kontsultatzea		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 4			
JASANGARRITASUNA SUSTATZEN DUTEN PRODUKTUEN KONTSUMOA			
Definizioa	Etiketa ekologikoa duten produktuen eta produktu biologikoen edo merkataritza-jarduera leialen (merkataritza justua) xede direnen kontsumo osoaren ehunekoa		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria			
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia5			
INGURUMENEKO UDAL GASTUAK			
Definizioa	Ingurumeneko udal gastu-arrunten ehunekoa		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Udal aurrekontuan Ingurumenari zuzendutako partidak zehaztea eta banaketa aurrekontu osoarekiko.		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 6			
AZTARNA EKOLOGIKOA			
Definizioa	Dibulgaziozko adierazlea, unitatetzat biztanleko hainbat hektarea erabiliz, erabilitako baliabideak ekoizteko eta biztanle-multzo zehatza batek sortutako hondakina bereganatzeko beharrezkoa den eta ekologikoki produktiboa den sailaren azalera (laboreak, belardiak, basoa keta uretako ekosistemak) aztertzen duena, biztanle talde horrek zehaztugabeko epean bizi maila zehatz bati eusteko moduan eta sail hori edonon egonik ere.		
Unitateak	Ha/bizt.		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Elaborazio propioa IHOBEko informaziotik abiatuta lortu		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 7			
ZIRKULAZIOAREN INTENTSITATEA OINARRIZKO BIDE SAREAN			
Definizioa	Oinarrizko bide sareko puntu adierazgarrienetan erregistraturiko eguneko batez besteko intentsitateen batez besteko balioa		
Unitateak	Ibilgailu kopurua/egun		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Aldundiko Garraio eta Obra Publikoetako Sailari eskatzea (Urtez urteko txostena)		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 8			
PARKE MUGIKORRA			
Definizioa	Ibilgailuen PARKEA KARROZERIA motaren arabera (automobilak, motozikleta, e.a.)		
Unitateak	Ibilgailu kopurua karrozeria motaren arabera		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Udalerriko ibilgailu kopurua Eustaten bidez lortua edo zirkulazio zergaren arabera.		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 10.			
HIRIKO ZARATA			
Definizioa	Osasunerako Mundu Erakundeak aholkatutakoaz gaindiko soinu maila jasaten duten biztanleen ehunekoa		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Udal zerbitzuak eta airearen kalitateari buruzko ikerketak		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 10.			
LANDUTAKO ETA BOTATAKO BASOEN AZALERA			
Definizioa	Landutako baso azaleraren (bertako espezieak) eta zuhaitzak botata dituen azaleraren arteko ratioa. Hobe litzateke ratio horiz uhaitz kopuruaren bidez adieraztea		
Unitateak	Landutako azalera/Zuhaitzak bota diren azalera		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Nekazaritza Saila		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 11.			
ARAZTUTAKO UREN ERABILERA			
Definizioa	Berrio erabiltzen diren araztutako uren ehunekoa		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria			
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 12			
ENERGIA BERRIZTAGARRIEN ERABILERA			
Definizioa	Energia berriztagarrien kontsumoa (edo produkzioa) guztira		
Unitateak	Tep		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Udala edo EVE		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 13			
EUSKARAREN EZAGUTZA			
Definizioa	Euskaraz dakiten biztanleen ehunekoa		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	EUSTATeko zentsurako inkesten bitartez /Udala		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 14			
GIZARTE POLITIKAKO UDAL GASTUAK			
Definizioa	Udalak gizarte politiketarako bideratutako gastu arrunten ehunekoa		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Gizarte gaietara zuzendutako gastu arruntaren zenbatekoa eskatu Gai Sozialetarako zinegotzi Sailari eta herriko gastu arrunta Ekonomiako zinegotzi sailari		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

			Adierazle berezia 15
			NAZIOARTEKO ELKARTASUN JARDUERETAN UDALAK DUEN ESKU HARTZEA
Definizioa	Udalak garapenerako nazioarteko lankidetzarako bideratutako gastu arrunten ehunekoa.		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria			
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 16			
BIZTANLERIAREN ZAHARTZE INDIZEA			
Definizioa	65 urte edo gehiago dituzten herritarren ehunekoa		
Unitateak	%		
Balioa		**Urtea**	
Kalkulatzeko metodoa	Udal Errolda		
Lortu nahi den joera	TXIKIAGOTU		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 17			
ETORKINEN INTEGRAZIOA			
Definizioa	Udalerrian erroldatuta dauden etorkinen kopurua		
Unitateak	Pertsona kopurua		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Udal errolda		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 18			
HERRITARREN PARTE-HARTZEA			
Definizioa	Herritarren parte-hartzea helburu duten udal organo egonkorren bileren kopurua, horietan aztertzen diren gaiak bereiziz (ingurumena, gizartea, e.a.)		
Unitateak	Bileren kopurua/urtean		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Herritarren parte-hartzea helburu duten organo egonkorren bileren aktak biltzea. Organo hauek herritar eta/edo udal eragile ezberdinen parte hartzea bultzatzeko sortuak, ingurumen gaik lantzen dituztenak, Udalak ofizialki onartutakoak eta organo egonkor bezala ikusiak direnak izango dira.		
Lortu nahi den joera	Handitu		
Europarra	Ez		
Oharrak			

Adierazle berezia 19			
HERRITARREN SEGURTASUNA			
Definizioa	Udalerrian 1000 biztanleko izaten diren delituen edo hutsegiteen kopurua		
Unitateak	Delituen eta hutsegiteen kopurua		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria			
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra			
Oharrak			

Adierazle berezia 20			
BIDE SEGURTASUNA			
Definizioa	1.000 ibilgailuko izaten diren istripuen kopurua		
Unitateak	Istripu kopurua		
Balioa		**Urtea**	
Informazio iturria	Udaltzaingoa eta Ertzaintza		
Lortu nahi den joera	Txikiagotu		
Europarra			
Oharrak			

3. ERANSKINA: HERRITARREN PARTE-HARTZE FOROAREN ARAUDI EREDUA

MARKINA-XEMEINGO IRAUNKORTASUNAREN ALDEKO HERRITARREN PARTE-HARTZE FOROA

ATARIKO IDAZPURUA

1.artikulua.- Eraketa

Tokiko Administrazioen Antolamendu, Funtzionamendu eta Araubide Juridikoaren Erregelamenduak xedatutakoaren eta Udalbatzak xx-ko xx-an Europako Hiri eta Herrien Iraunkortasunerako Gutuna (Aalborgeko Gutuna) onestearekin hartutako konpromisoaren babespean, Markina-Xemeingo Udalean **MARKINA-XEMEINGO Iraunkortasunerako Herritarren Parte-hartze Foroa** eratu da, kontsultarako izaeraduna.

2.artikulua.- Definizioa

MARKINA-XEMEINGO Iraunkortasunerako Herritarren Parte-Hartze Foroa elkarte eta herritar taldeengana zuzendutako kontsultarako izaera duen organoa da, zeina era berean eztabaidarako gune izango den, tokiko iraunkortasuneko gaiekin lotuta (ekonomikoak, gizarte arlokoak eta ingurumenekoak).

Foroaren helburua herriko bizi kalitatea hobetzeko ekintzak sustatu, aditzera eman edo bultzatzea da, beronen kide herritar elkargoak, enpresak, alderdi politikoak, sindikatuak, hezkuntza zentroak, Udal Batzordea (iraunkortasunekoa), udalaz gaindiko organo eta elkargoak eta herritarrak oro har izanik, herriaren interesak ordezkatuz.

3.artikukua Jarduketa eremua

MARKINA-XEMEINGO Iraunkortasunerako Herritarren Parte-hartze Foroaren jarduera esparrua tokiko iraunkortasunarekin lotura duten gaiak lantzean datza, Tokiko Agenda 21 prozesuak ezarritako kudeaketa sistema jarraituz.

4.artikulua Eginkizunen izaera

MARKINA-XEMEINGO Iraunkortasunerako Herritarren Parte-hartze Foroak informazioa eman edo proposamenak egingo ditu, izaera loteslerik gabe beti ere.

Foroak, iraunkortasuneko udal batzordeko ordezkariaren bidez, iraunkortasun gaien inguruko akordio lotesleak hartzea proposatuko dio Udal Gobernu Batzordeari.

5 artikulua. Eginkizunak

Foroak eginkizun hauek izango ditu:

1. Izaera orokorrekoak:

a) Udalarekin batera Tokiko Agenda 21 prozesuan lan egin modu koordinatu eta paraleloan.

b) Foroaren jarduera eremuarekin loturiko araudi jarduketa edo bestelakoen arduradun politikoek bidalitako informazioa jaso.

c) Iraunkortasunarekin erlazionaturiko gai edo proiektuei dagokienean Udaleko Gobernu arduradunek iraunkortasun arloko gaiei edo egitasmoei buruz eskatutako txostenak eta proposamenak burutu.

d) Ekonomia, gizartea eta ingurumen arloan udalaren jarduna hobetuko duten neurriak edo jarduerak proposatu.

e) Ekonomia, gizartea eta ingurumen arloan sortutako kexak, erreklamazioak eta kezkak aurkeztu.

f) Dagokion jarduera esparruan ekimen publiko eta pribatuen arteko koordinazioa bultzatu.

2. Izaera zehatzekoak:

a) Udalerriaren ekonomia, gizartea eta ingurugiro kalitateari buruzko diagnostikoa ezagutu eta horren lorpenean parte hartu. Udalerriak, iraunkortasunari dagokionez, dituen lehentasunezko arazoak zeintzuk diren zehazten lagundu.

b) Agenda 21en ezarpena proposatu, bultzatu eta lan honetan parte hartu, beronen iraunkortasun politika diagnostikatu eta antolatzeko partaidetza metodo orokorraren ikuspuntutik.

c) Ingurugiroari buruzko informazioa eman eta biztanleria sentikortzeko kanpainak eta ekitaldiak proposatu eta bultzatu.

d) Habitat naturalak zaindu, hobetu eta berreskuratzeko Plan eta Egitasmoak buru daitezen proposatu.

e) Hondakinak bereiztuta bildu eta birziklatu eta berauen ekoizpena murrizteko politikak sustatu.

f) Obra eta hirigintza proiektuak ingurunera egokitzeko beharrezko neurriak sustatu. Horretarako, obra edo proiektu hauek eragin lezaketen ingurumen eragina murrizteko proposamenak burutuko dira, arloa eskudunari helaraziz.

g) Iraunkortasun irizpideak proposatu Udalaren jarduera zein herritarren jarduerari begira.

h) Eraikinen eraikuntzan irizpide bioklimatikoak kontutan har daitezen sustatu.

i) Energia berriztagarriak ezarri eta erabiltzeko programak sustatu.

j) Enpresetan ekoizpen garbiko programen ezarpena sustatu.

k) Ingurumen arloko udal araudiaren gauzapena sustatu eta prozesu honetan parte hartu.

l) Lanpostuak sortzea xede duten Plan eta Egitasmoen gauzatzea proposatu, sektore kritikoenei zuzenduta batik bat -emakumezkoak eta prestakuntza eskasa duten sektoreak-.

m) Aisialdirako azpiegiturak eta ekipamenduak hobetu eta hedatzeko Plan eta Proiektuak gauzatzea proposatu.

n) Ondare historiko eta artistikoa babesteko ekintzak bultzatu.

o) Herriko mugikortasun eta irisgarritasun baldintzak hobetzera zuzendutako Plan eta Proiektuak gauzatu daitezen proposatu.

6.artikulua. Fororako Asistentzia

Foroan parte hartzeko interesa dutenek MARKINA-XEMEINGO Udalean aurkituko duten parte-hartze eskaera inprimakia bete beharko dute.

I IDAZPURUA

KONTSEILUKO ORGANOEZ

7. artikulua. Osaketa

Foroak ondoko organoak hartuko ditu bere baitan:

a) Foroaren Osoko Batzarra
b) Lehendakaritza
c) Idazkaritza
d) Lan batzordeak

8. artikulua. Foroaren Osoko Batzarra

Foroaren Osoko Batzarra ondokoek osatuko dute:

a) Iraunkortasunerako Udal Batzordea
b) Udalaz gaindiko erakunde eta elkarteak
c) Udal elkarteak
d) Enpresak
e) Alderdi politikoak
f) Sindikatuak
g) Hezkuntza zentroak
h) Herritarrak

9. artikulua. Foroaren Osoko Batzarreko kideen eskuduntzak.

Foroaren Osoko Batzarreko kideen ahalmenak ondokoak izango dira:

a) Lan saioetako eztabaidetan parte hartu beren iritzia emanez.

b) Boto-eskubidea.

c) Lehendakaria eta lehendakariordea aukeratu.

d) Bileretan galdera eta eskaerak burutu.

e) Gai zerrendako gaiak argitzen lagunduko duten aurrekariak, argibideak eta agiriak eskatu, Kontseiluko idazkariaren bitartez.

f) Lehendakariak eguneko gai zerrendan sar ditzan proposamenak eta mozioak idatziz planteatu.

g) Batzarkide izateari berez dagozkien gainerako zeregin oro.

Foroaren Osoko Batzarra osatzen duten taldeen ordezkariek taldeko beste kideren baten esku laga dezake berauen ordezkapena, baina ez norberaren izenean parte hartzen dutenek.

10. artikulua. Lehendakaria.

Foroko kideetako batek Lehendakari kargua izango du.

Foroaren Osoko Batzarrak aukeratuko du Lehendakaria eta karguak 2 urteko iraupena izango du; epe honen amaieran lehendakari berria aukeratuko da.

Udal ordezkariek ez dute Lehendakari izateko aukerarik izango.

11. artikulua. Lehendakariaren betebeharrak

Lehendakariaren betebeharrak ondokoak dira:

a) Foroaren ordezkari izan.

b) Ohiko Bilkurak eta Apartekoak deitu eta eguneko gai-zerrenda zehaztu; gainontzeko kideek egindako eskaerak kontutan edukiko ditu, beti ere aurrerapen nahikoarekin (gutxienez saioa burutzeko data baino 7 egun lehenago) burutu baldin badira.

c) Bilkuren buru izan, eztabaidak moderatu eta bidezko arrazoiengatik bilkurak eten.

d) Berdinketa kasuetan bere botoaren bidez berdinketa deuseztatu.

e) Foroan adostutako ekimen eta proposamenen berri eman.

f) Lehendakari izateari berez dagozkion gainerako zeregin oro.

Gaixotasun, hutsegite edo beste arrazoi legalen bat dela medio Lehendakariak ezin badu bileran parte hartu Iraunkortasun Udal Kontseiluko beste kide batek ordezkatuko du (Lehendakariordea).

12. artikulua. Idazkaria

Idazkari kargua beteko duenak, hitzarekin baina botorik gabe, udal teknikari edo lagatzen duen pertsonaren esku egongo da.

13. artikulua .Idazkariaren betebeharrak

Idazkariari dagokio:

a) Bilkuretara joan, hitzarekin baina botorik gabe.

b) Lehendakariak aginduta Foroaren bilkuretarako deialdiak burutu, Foroko kideei deia eginez.

c) Foroko kideen komunikazio ekintzak, eta beraz, notifikazioak, datu eskariak, zuzenketak edo kontutan eduki beharreko beste edozein motako idatzi jaso.

d) Foroaren helburu eta beharrei dagokion informazioa bildu.

e) Gaiak prestatu, idatzi eta bilkuretako aktak eskuetsi.

f) Kontsulta, irizpen eta onartutako akordioen ziurtagiriak egin.

g) Akten artxibo bat mantendu, dagokion direktorioan sartuko direla ziurtatu, eta informazio kontseiluari dagozkion kopiak bidali epe jakinean.

h) Idazkari izateari berez dagozkion gainerako zeregin oro.

14. Artikulua. Lan batzordeak

a) Iraunkortasunarekin edota Agenda 21eko Gaikako Alorrekin loturiko gai puntualei berariazko tratamendua eman behar zaienean eratu ahal izango dira Lan Batzordeak; baita Foroaren Osoko Batzarrak beharrezkotzat jotzen duenean ere.

b) Lan Batzordeen osaketa, izendapena eta funtzionamendua Foroaren Osoko Batzarrak zehaztuko ditu.

c) Lehendakariak, beharrezkotzat edo bidezkotzat jotzen duen laguntza teknikoa eska dezake.

d) Lan Batzordeek, landutako gaien berri emango diote Foroko Osoko Batzarrari.

15. Artikulua. Foroaren dinamizazioa

Saioak, Foroaz kanpoko eragile edo dinamizatzaile batek moderatuko ditu, beronen eginkizunak honakoak izango direlarik: gai zerrendan aurreikusi ez diren gaiak tratatzea ekidin, saioak moderatu eta denbora alperrik gal ez dadin debatea aberasten ez duten eztabaidak ekidin.

16. Artikulua. Plaza hutsak.

Uko egite, gaixotasun, heriotza, hutsegite, kargu-uzte, etab.-en ondorioz sorturiko plaza hutsen berri Foroaren Osoko Bilkurari berehala emango zaio, beharrezko neurriak har daitezen.

17. Artikulua. Kide berrien gehitzea.

Forora kide berrien gehitzea 6. artikuluan aurreikusitako eskabide inprimakia beteaz (eskuragarria Markina-Xemeingo Udaleko.....Sailean) burutuko da. Honekin batera, gehitze berriaren arrazoiak zehazten dituen azalpen dokumentua aurkeztuko da. Inplikatutako gizarte eragile, elkarte, enpresa, hezkuntza zentro etab.-ek lehentasuna izango dute.

Eskaera berrien onarpenak Foroko Osoko Bilkuraren hurrengo bileran burutuko dira.

II IDAZPURUA

ANTOLAKETA ETA FUNTZIONAMENDUAZ

18. Artikulua. Deialdia

Foroaren deialdia Lehendakariak burutuko du, landu beharreko gaiak Gai Zerrendan zehaztuz.

Foroko Gai Zerrenda gutxienez bilera burutu baino bost egun natural lehenago jasoko dute kide guztiek.

19. Artikulua. Ohiko Bilkurak

Foroaren Ohiko Bilkurak bi hilabetean behin burutuko dira.

20. Artikulua. Aparteko Bilkurak.

Foroaren Lehendakariak bere ekimenez beharrezkotzat joko balu edo Foroko edozein kidek proposatu eta Foroko kideen herenak (1/3) bultzatuta, Foroaren Aparteko Bilkura burutuko da.

21. Artikulua. Bileren publikotasuna

Saioaren deialdian Lehendakariak hala zehaztu ezean, hau ez da publikoa izango eta bileretara deituak izan diren Foroko kideek bakarrik parte hartu ahal izango dute. Lehendakariak, saio zehatzetara bertan tratatu beharreko gaiekin erlazionaturiko pertsonak edo interes publikodun helburuak jarraitzen dituzten elkarteak gonbida ditzake. Hauek guztiek hitza izango dute baina ez botorik. Gonbidapena idatziz eta saioaren deialdia baino lehen burutuko da, Gai Zerrendan partaideon berri emango delarik.

22. Artikulua. Quoruma.

Organoaren baliozko osaketarako, saioak eta eztabaidak burutu eta erabakiak hartzeari dagokionean, kideen erdiaren presentzia beharrezkoa izango da; kideon artean Lehendakaria edo beronen ordezkoa (Lehendakari Ordea edo Udal Iraunkortasun

Batzordeko Ordezkaria) izatea derrigorrezkoa izango da.

23. Artikulua. Gai zerrendan jasotzen ez diren gaien tratamendua

Gai zerrendan jasotzen ez diren gaien inguruko eztabaida edo akordiorik ezin izango da burutu, ondoko baldintzak bete ezean:

1. Bilerara kideen erdia gehi bat bertaratu dira eta,

2. Gehiengo soilez bertaratutakoek gaia tratatzea premiazkotzat jo dute.

Bi baldintzok beteko ez balira gaia hurrengo bileran landu beharko da.

24. Artikulua. Erabakiak hartzea.

Erabakiak bertaratutakoen gehiengo soilez hartuko dira. Foroko edozein kidek hala eskatuko balu botoa isilpekoa izango da

25. Artikulua. Akta

Idazkariak Foroaren saio bakoitzeko akta jasoko du, bertan nahitaez ondokoak zehaztuko direlarik: bertaratutakoak, bileraren gai zerrenda, lekua eta iraupena, eta harturiko erabakien berri.

Foroko kideen eskakizunei jarraituz, Foroko Aktan hartutako akordioen inguruko aurkako botoen, abstentzioen edo aldeko bozka ematearen arrazoien inguruko berri jasoko da. Era berean, edozein kidek bere interbentzio edo proposamenen transkripzio osoa aktan barnera dadin eska dezake, baldin eta momentuan edo Lehendakariak ezartzen duen epearen baitan bere azalpenak fidelki jasotzen dituen testua aurkezten badu; testu hau aktan jasoko da edo beronen kopia atxikiko zaio aktari.

26. Artikulua. Akten onarpena.

Aktak Foroaren hurrengo saioan kideen gehiengo soilez onartuko dira. Aktak kide guztiei banatuko zaizkie hurrengo saioaren deialdia eta gai-zerrendarekin batera.

27. Artikulua. Akten artxiboa.

Aktak, euren onarpenaren ondoren, Foroaren akten artxiboan gorde daitezen ziurtatuko du idazkariak. Era berean, akten informatika Direktorioan barnera daitezen ziurtatuko du.

28. Artikulua. Foroaren Estatutu Erregulatzaileen aldaketa

Foroaren Lehendakariak bere ekimenez edo edozein kidek proposatu eta Foroko kideen herenak (1/3) proposamen hau bultzatuko balu, Estatutu hauek berrikusi egingo dira.

Estatutuen berrikuspenaren ondorioz egindako aldaketak Osoko Bilkuran onartuko dira.